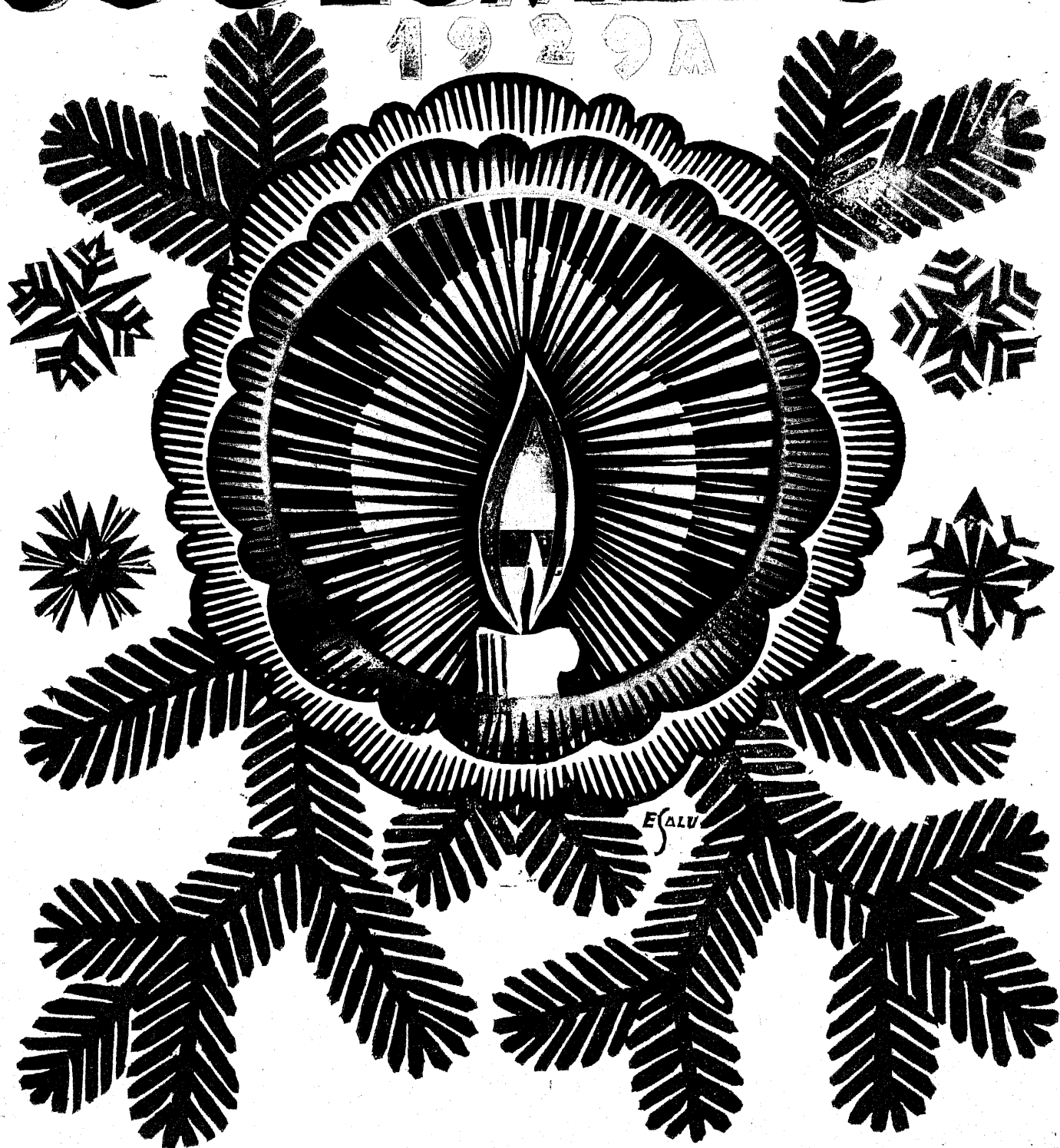

ROMAANI JÕULUALBUM

1929A

E(2)1V

K. O-U <ARENG> TALLINN.

Saavutus!

Lugupeetud tarvitajaskond!

Rõõmuga võime Teile teatada, et meie tehastes, Tallinnas, Piirita teel 6-b, on nüüd käimas uus, moodne tööstusseade. Tubaka toimetab edasi ja ajab kohevile õhusurvemasin, kuna eriline imeja ta puhastab nii tolmust kui ka teistest, tervisele kahjulikkudest lisandustest ning pisielukatest.

See seade on esimene Eestis. Üldse osutub ta viimaseks tehniliseks ja teaduslikuks saavutuseks meieaegses tubakatööstuses.

Meie võime julgesti tõendada, et meie seni juba üldtunnustatud võistlusega head tubakasaadused on ülalmainitud moodsaima uuenduseade tõttu omaduselt veelgi paranenud ja esinevad oma suurepärase maitse läbi.

A.-S. „Laferme“, Tallinn.

Einelaud Lai tän. 1

Hommik-, Lõuna-, Õhtusöögid.

Kodusel viisil valmistatud maitserikkad toidud.

Bankettide, diner'de, teelaudade jne. korraldamine.

Teenimine ja riiehoold tasuta.

Teie ei kahetse, kui katate oma

PÜHADELAUDA

muide ka

KLAUSSON'i tehase

✱ shokolaadi, kompvekkide
ja biskviidiga.

Müügil igas paremas äris üle kogu maa.

R. Klaussoni' maiusainete- tööstus

TALLINN, Jahu tän. 5, tel. 19-05.

Meie jahud kõige paremad.

S u u r v e s k i

J. PUHK JA POJAD

TALLINNAS, Rannavärava puiestee, 21.

Oma telefoni keskjaam.

Telegr. aadr: Puhk — Tallinn.

Ostudel ja järelpärimistel nimetage „Romaani jõulualbumi.“

Kodu on ainult siis mugav,
kui laual maitsevad toidud.

Sellepärast ostate

Lauavõid
Kohupiima
Hapukoort
Kohvi- ja vahukoort
Juustu
Mune
Sinke
Vorste
Delikatesse ja konserve

igasuguseid, suures vali-
kus ja kõrges väärtuses.

P.K., „ESTONIA“
kauplustest

Müürivahe tän. 16. Telefoni 23-09.
Jaani tän. 3. „ 8-45.
Jakobsoni tän. 4. „ 5-18.

S. Besprosvanie

Suur mehaaniline kudumise tööstus,
varustud kõige uue-
mate masinatega,

asub

Suur Karja 12, Tel. 12-63

Ladus alati **suures valikus**
kõige moodsamad jakid,
naiste- ja meesterahva pullo-
verid ja vestid, spordisveatrid,
kindad, shallid jne. Lastele igas
vanuses **jakid, pulloverid, klei-**
did, sukad, kindad jne. Peale
selle **igasuguseid moe- ja pudu-**
kaupe. Sukke ja sokke
suures valikus.

Müük suurel ja väikesel arvul,
= HINNAD MÕÕDUKAD. =

Suurem paberikaupade, kirjutustarvete ja raamatute ladu Eestis

K.-ü. „RAHVAÜLIKOOLI“

raamatu ja kirjutusmaterjalikauplused Tallinnas,
Harju t. Nr. 48, omas majas, telefon 24-49, ja
Jaani t. Nr. 6, Krediit Panga majas, tel. 6-66.

Soovitab oma rikkalikust tagavarast

riigi-, linna-, seltskonna- ja eraasutustele igasuguseid kontoritarbeid,
kirjutusmaterjale, kontoriraamatuid jne.;

koolidele maal ja linnas raamatuid igalt alalt, koolitarbeid, kooli kantse-
leide eriraamatuid jne.;

meiereidele ja pilmatööstustele pergamenti, pergamiini, piimaveo raa-
matuid jne.;

raamatukogudele eesti kirjandust kõige suuremas valikus, raamatukogude
rakendusmaterjali jne.;

jällemüüjatele ja üksiktarvitajatele igasuguseid paberikaupu, pappe,
kirjutustarbeid, kirjandust jne.

Minnad alati mõõdukad. Teenimine kiire, vastutulelik
ja ausameelne. Nõuandmine ilma ostukohustuseta kõi-
gis paberikaupadesse, kirjutustarvetesse ja raamatu-
tesse puutuvates küsimustes.

A. Aleks. Kakit

Tallinn, Mundi, nr. 1

Soovitab jõuluks suures valikus:

värskeid maiuskaupu, värsket ja kuu-
vatatud puuvilja, kõiksugu konserve,
alkohoolita ja alkohoolilisi jooke jne.

ODAVAD HINNAD.

Kalatööstus

Feodor Malahov

asutatud 1890 a.

TALLINNAS, Võrgu tänav nr. 1

valmistab

eht Tallinna **kilu, sprotte**
õlis ja skumbria tomaadis.

Soovitab jõulupühadeks

delikatess

kilu plekkämbrates.

Headuse poolest sama-
sugune, kui karpideski,
hind palju odavam.

Parimad taimevõid Eestis:

**BONA
PRIIMA
ja ALFA**

Müük igalpool.

„Hoffmans metood“
Kõiksugu riiete

pressimise, kem. puhas-
tuse, paranduse ja
**kõiksugu ja a-
nõude**

tallutamise ja paranduse

Kiirtööstus

WALK

13, Niguliste, 13

telefoneerige nr. 2-54

Kodust toomine ja viimine tasuta.

Käsitöö äri

Bülle & Jervan

Tallinn, Hobuse t. nr. 2. Kopli majas.

Soovitab valmis, algatuid
ja joonistatud näputöid ja
kõiki nende juure pruugi-
tavaid materjale.

Kõige uuemad mustrid
suures valikus.

Ostudel ja järelepärimistel nimetage „Romaani jõulualbumi.“

Kalakonservide tööstus

J. BAUMANN

firma OLGA TUBENTHAL.

TALLINN, Võrgu tän. 14/23

Kõnetraat 29-96

Soovitab kaubatarvitajatele kõrges headuses:

kilu karpides
sprotid õlis
sprotid tomaadis
skumbria tomaadis
heeringad tomaadis

Ro'lmops
kilu 1 klg. ämbrites
kilu 3 klg. ämbrites
kilu 9 klg. ämbrites

1/2 tünnid piprakilu reatud
1/1 tünnid piprakilu
1/1 tünnid silku soolatud
1/1 tünnid soolatud tursse
1/1 tünnid silku kuivatatud

Miller autokummide

paremused on:

- 1) ühest tükist tald ja küljed, seepärast ei murdu;
- 2) lai teepinnakujuline tald ja seega aeglane kulumine;
- 3) ühtlane painduvus ja suur elastsus, seega väike sise-mine hõõrumissoojus ja rohke kilomeetritearv.

Uued alandatud hinnad.

TALLINNA LADU:

Heinr. Lagus,

Müürivahe 16, Laenu-panga majas,
uks B. Telef. 12-53

OSVALD KATTENBERG

Tallinn, Dunkri, nr. 11.

Valmistab riigi- kui ka eraasutustele kõik-sugu spordi-, skaudi-, laulu-, tuletör-jujate ja seltside aurasid, rinna-, mütsi-, krae ja õlamärke.

Tehakse ruttu ja odavasti monogramme faksimile, metall-, pressimis- ja graveerimistoid.

Töö korralik ja odav.

Tööd on 21. esimese aubinnaga kroonitud.

Parimad pühad on igal inimesel, ku muu toidu kõrval on pühadelalau eeskujulikult, puh-tasti valmistatud

Leiva-äri „TALU“ Leiva-äri

J. Kunderi tän. nr. 23,
telefon 306.—96

rukkileib, peenleib, sepik
ja mitmesugused saiad

Saadaval igas paremas kaupluses!
Nõudke alati „TALU“ saadusi!

Lugupeetud daamid.

Palun lahkesti külastada Teid minu vast-
avatud, välismaa eeskujul sissesäetud ja
ainukest sellesarnast ettevõtet Tallinnas

„Wiener Friseur-atelier'd“

Vene tän, nr. 11—4.

Kõik võimalikud lokid, kulmude, ripsmete ja
juuste värvimine, maniküür, näo-, käte- ja juuk-
seravi. Ainult esimese klassi atesteeritud töö-
jõud. Korrektned ja täpne teenimine.

Lugupidamisega Glaude Gatnar-Malahova.

TALLINNA VIINAVABRIK

Liköörid ja napsid
Parfümeeria ja kosmeetika osakond

TALLINN, Merepuiestee Nr. 15.
Telefon 304-26.

Parim, soliidseim ning moodsaim

j a l a n õ u

kannab

kaitsemärki

kannab

kaitsemärki

Mööbli äri
ja tööstus

Ed. Donald

Mööbli äri
ja tööstus

Narva m. 31.

Soovitab omast ärist ja tööstusest täiesti soodsatel tingimustel igasugu mööbleid, nagu:
puhveteid, söögilaudu, riietepesukappe, türgidiivaneid, kabinett garnituure, igasugu toole jne.

Hindade odavuses palun isiklikult tõenduda, sest vaatamine ei kohustu ostmiseks.

Palun aadressi meeles pidada! **Narva m., 31. Ed. Donald'i mööbliäri.**

Elektri mehaanika töökoda

K. MANDEL

Kaupmehe 11 a.

Kõnetr. (20)8-59

Kõnetr. (20)8-59

Akkumolaatorite laadimised.

Dynamo-Motorite punumised ja
nende parandused.

Töö korralik ja kiire.

Botikud

Kalossid

Vahariie

Linoleum

S. KULL

Tallinn, Vana Posti tän., 8.

Ostudel ja järelepärimistel nimetage „Romaani jõuvalbumi.“

Juukse-
tööstus

„GRANBERG“

Lai t. 7

kõnetr. 20-12.

Elektrilokid

System „Eugène“ Paris. Kestvus 6 kuud.

Veelained.

Käte ja jalgade ravi.

Siguri- ja kohvitööstus

„Estonia“

TALLINN,

Liivamäe tän. 44.

Tel. 17-14

M. EBRAUS.

V Imistab kõige
maitsevamat
oa- ja vilja-

kohvi,
kama, kama-

Kaitse märk

riini, nestle jahu väikeste laste
toitmiseks j. n. e.

Siguri- ja kohvitööstus „ESTONIA“ saadused on tarvitajate rohke poolehoidu võitnud just oma hää maitse ja puhta valmistuse eest

Nõudke igast kauplusest!

W. Eichhorn

Asut. 1881

Tallinn, Müürivahe, 52.

Kõnetraadid: 21-50, 27-06.

Keskkütted,
kõiksugu süsteemisupelussiseseaded,
gaasivalgustus-,
kanalisatsioon- ja
veesiseseaded.

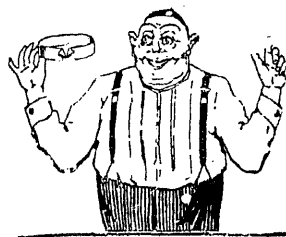
Pumpade ja kaevuehitused,
meiereisiseseaded ja
koorehapendamise vannid.

Autogeeniline kokkujootmine.

Igasugused sepa- ja
lukusepatööd.

Lifti, trepi,
ja palkonivõred.

Elektri ja automaatselt lukustatud
rauduksed.

**Ameerika
pesumaja**

TALLINN,

Müürivahe t. 21

Tel. (20) 597.

Peseb pesu tüki
ja puuda viisi.

Keemiline puhastus.

Töö headus on äri tulevik. Hinnad odavad.

Poolsiidiriiet

mantliteks, voodriteks ja pesuks, ning
kaelasidemeid ja salle müüa „TEKLA“
vabriku ladudes. TALLINNAS, Viru
tän. 14 - 1, TARTUS, Uus turg 16,
NARVAS, Suur tän. 19, PÄRNUS,
Riia tän. 48, PETSETIS. Praak ja
— — restid alandatud hinnaga. — —

ROMAANI

JÕULUALBUM

1929.

Hilda.

P. Krassnov.

Kõik Hildegard Feodorovna toa sisseades oli imelik ja ebaharilik. Nööri-dega ja ripatsitega kaunistatud eesrii-ded sulusid täiesti akna ja sellepärast ei tunginud tuppa ei laterna valgus ega söidukite mürin uulitsalt.

Toas oli lämmatav palav, oli tunda erilist eksootilist lõhnaõli aroomi. Suured ristikheinalehtede sarnased padjad, väikestel riiulikestel asuvad jaapani jumalate kujud, mis metsiku pilguga vaatasid alla pörandavaibale, laest alla ripupuv portselaanist Aadama pea, mida valgustas selle sees asuv elektri lambikene, eriskummalised verekarva punased lilled ja lõpuks Hildegard ise, ehk kuidas teda kõik nimetasid, Hilda, tume mustaverd naisterahvas, suurte silmadega ja otsa ette langevate käharaatega, oli nii erinev teistest, nii veetlevalt võluv, et pole midagi imestada, et noored mehed lipitsesid tema ümber, kui liblikad tule ümber, põletasid eneste tiibu, kukkusid maha põletatud tiibadega, kuid siiski ronisid uuesti tulele lähemale.

Suuremalt osalt olid nad noored ohvitserid, üliõpilased ja junkrud. Neile meeldis istuda tema raskete eesriietega varjatud akendega templis ning mõelda, et nad ei ole mitte Kolmainuse uulitsal ja akna taga ei ole mitte puuhoov ja saun, vaid, vastuoksa, seal on vaimude vald ja ohkamiste riik. Ja imelik, et elurõõmus, terve, kärmas ja tark Hilda Ettingen püüdis anda enesele haiglase

ilme, tilgutab atropiini enese imekaunidesse silmadesse, ei kõnelenud, vaid leelutas mingisuguseid saladuslikke sõnu. See meeldis temale; tema oli varakult leseks jäänud rikas naisterahvas, see andis tema elule erilise sisemise tuuma, hoidis samal ajal teatud kauguses noori austajaid, kes jumaldasid teda, kuid ei julgenud temasse puudutada.

See mingi okkultne armastus erutas mõnikord ka teda ennast ja siis hakkas ta närviliselt naerma, millega pani kahvatama kõige vahvamaid ja kiiremini põksuma kõige rohkem armunute südameid.

End leidis ka inimesi, kes aru said tema väärülespidamisest, kes heitsid kõrvale kõik välise ebamäärase ilme, ja armusid temasse veel rohkem.

STOMATOL

HAMBAPASTA — SUUVESI

ületavad kõiki teisi hammaste ravitsemise vahendeid nende tugeva antiseptilise ja bakteriaid hävitava omaduste poolest. Mõjub värskendavalt ja kaotab halva suulõhna.

— 7 —

Harry A. Malm. Päksepaisteline talvine hommik.

Sarnaste sekka kuulus ka Sverjev, noor elurõõmus ohvitser, kirglisem Hilda austajaist. Ta ilmus harilikult siis, kui ei olnud teisi „ebajumalakummar-dajaid“, istus mossis sohva nurgas, torises toa tumedate tapeetide ja raskete eesriiete üle, kaebas, et lämbub, kuid viimaks said ikkagi võimuse ta hingeline heatahtlikkus ja lõbus meeleolu, mispärast hakkastanaljatamaja naerma.

„Hilda“, sõnas ta jõululaupäeva eelmisel päeval ja haaras tema käe, „Hilda, millal loobute jändamisest? Miks rikute enese imekauneid silmi atropiiniga, miks veate ninapidi enese austajaid? Ma tean ju, et Teil on ka teisi tube, kus elate sootumaks teist, kuigi tagasihoidlikku elu.“

Hilda naeratas, kus juures särasid tema kaunis suured pärlmutrikarvalised hambad.

„Olen juba selline, Dmitrii Petrovitsch . . . Minu sünnimismomendil hu-

lus tormi Trouheimi pastori maja korstnas . . .“

„ . . . Kuuldus rüütelite kannustekõrin ja hobuste hirnumine, kes ratsutasid Valhallasse. . . Tean seda juba, Hilda, — Teie ise ei usu juba ka seda lollust . . . Ent miks püüate salata, et sündisite siin, Peterburgis, ähmasel, kuid siiski mitte saladuslikul novembri kuu päeval ja Valhallasse ei ratsutanud mitte rüütliid, vaid uulitsal kolistasid Lahtast tulnud piimanaised! . . .“

— „See on vaid proosa, igav proosa!“ sõnas Hilda ja noogutas pead nagu hiina ebajumala kuju. „Oh inimesed, millal püüate saada aru, et keha on ainult asjata maine koorem, millest püütakse vabaneda ja elada hingega lõpmatus kõrguses! . . .“

— „Hilda, Teie kõnelete rumalusi! Hilda, seda kõnelege noile poisikestele, kes kuulavad Teid ammuli suul ja kellel pole midagi muud, kui tühine austamistunne rinnus. Minule aga ärge kõnelege seda. Olen ju mina ometi Teie vana sõber ja tundsin Teid juba siis, kui olite terve, elurõõmus, lõbus. Kuid mis on Teiega, Hilda?!“

— „Kas armastate mind?“ küsis Hilda ja vaatas temale silmi.

„Mu Jumal, Hilda! Olen juba kaks korda palunud Teie kätt ja nüüd põlvitan kolmandat korda Teie jalge ees. . .“

— „Tulge homme, jõululaupäeval, kesköö tunnil, kui kell lööb parajasti kaksteistkümmend, — siis annan Teile — „jah“ sõna . . .“

Sverjev lõi kohmetama.

„Hilda, milleks see müstilikkus? Teie teate, et mina ei poolda seda. Andke, pigemini, täna vastus! . . .“

— „Homme kesköö tunnil.“

— „Aga Hilda! . . . Parem juba tühahomme.“

Hilda silmad löid särava.

„Hilda, Teie teate, et olen homme vahtkonnas ja minul pole kedagi, kes minu aselaks. Vahtkond asub linnast kaugel 20 kilomeetrit, ja jõululaupäeva öösel ei taha keegi minna sinna. Hilda, olge nõus . . . Kui ma jään haigeks, siis teen ülekohut sõpradele . . . Pealegi on ka hilja: parool on antud.“

— „On ta Teil kaasas?“

— „Jahl!“

— „Näidake!“

— „Aga Hilda, see on ju saladus.“

— „Ka tulevasele naisele?“

Sverjev kahvatus. Painav mõte läbistas tema peaju. Kuid mis sünnibki, kui avaldab parooli, või . . . ! Vahtkonnal pole ju suuremat tähtsust, kuna puudub raha ja puuduvad vangid . . . Ja mis võibki siis Hilda teha! . . . Mitte midagi.

„Olge head!“ Ta ulatas naisterahvale sinise ümbriku.

„Parool — Haapsalu, juhtsõna — Harjumaa, märgusõna — hobune“, luges Hilda.

Kui kentsakas — kõik sõnad algavad minu nimetähtedega,“ sõnas ta mõtetes. „Jah, näen, et Teie ei saa olla minu pool. Kui kahju. Minu juures põlevad küünlad jõulupuul, kogu Teie kompanii noorus lõbustab end selle juures, olen ise rõõmus, aga Dmitrii Petrovitsch —“ jätkas korruga Hilda hingeliselt edasi — „olge veendunud selles, et — homme saan Teie naiseks, . . ja . . . muutun.“

Sverjev lasi pea norgu. Vahetada kedagi enese asemele . . . sõita vahtkonna juurest linna tagasi . . . jätta vahtkonna ilma järelvaatuseta . . . võib olla õnnestab? Lase annavad pärast kohtu alla, pole ju sinna midagi parata. Armastan pööraselt seda mustas riietes naist, mustade silmadega ja kirgliste huultega . . . Ent kohustus . . . ametivanne . . . eeskuju sõduritele! . . .

„Dmitrii Petrovitsch!“ kõnles Hilda uuesti ja haaras korruga tema käe enese pihku — „Dmitrii Petrovitsch, ma ilmun Teie juure homme keskööl ja ütlen, et armastan Teid . . .“

— „Aga Teil on ju külalised, Hilda . . . Pealegi on vahipost kaugel linnast väljas . . . 20 kilomeetrit eemal . . .“

— „Dmitrii Petrovitsch, kardate vaimusid!“

— „Ma ei usu neid, Hilda.“

— „Ent kui homme ilmuks Teie juure minu vaim, kas usuk-

site siis, et . . . mina pole harilik inimene.“

— „Ärge kõnelege rumalusi, Hilda!“ sõnas Sverjev valjult. „Minul on raske, rõhuv ja ma pole sugugi nõus naljatama.“

— „Kuidas soovite . . . Ent mina panen Teid uskuma!“

Ta laskus vastu sohva seljatagust tumedale puhkepadjale, mida kaunistasid saladuslikud märgid. Toas valitses vaikus: Hilda oii kahvatu ja hingeldas närviliselt. Dmitrii Petrovitsch sammus edasi-tagasi.

„See on võimatu, Hilda! Nii ei või see enam kesta. Ma palun, ma tungivalt palun Teilt vastust . . . Armastan Teid, Hilda, kõige Teie iseäralisustega . . . Ootan vastust . . .“

— „Homme, keskööl tunnil,“ häälitses Hilda vaevalt kuuldavalt.

E. Frlsk. Kask härmas.

„Pärast vahiteenistust, esimesel jõulupühal tulen Teid vaatama, Hilda.“

Vastust ei tulnud.

Dmitrii Petrovitsch vaatles teda kaua aega . . . Seda kangekaelsust ei suutnud ta võita; ta väljus toast.

Vaevalt jõudis Hilda kõrva välisukse kinnitõmbamine, kui ta korraga muutus. Tema silmades lõi särava midagi kassitaolist, mänglevat vallatavat. Ta kargas üles sohvalt ja helistas.

Ilmus toaneitsi.

„Marie“, käskis Hilda, „kutsu Ivan siia. Ma kirjutan kirja, mille tema peab viima leitnant Nenashevile. Ka peab ta leidma maalreid, kes oleksid nõus töötama esimese jõulupüha hommikul. Nüüd aga aita mind riietuda ja käsi sõita hobustel paraadukse ette . . .“

. . . Marie, ma abiellun! . . .“

II.

„Härra leitnant, tuiskab mis kole. Vahetate lubate vahetada valvureid iga tunni järele?“ sõnas vahtkonna allohviter Doroshev ja seisis pooleldi uksele. Sverjev istus suurel nahksohval, oli jalad enese alla kerra tõmmanud ning tukkus.

„Aga kas külmetab ka?“

— „Ühes paugub pakane, härra leitnant, nii et valvurid kaebavad, et nad ei suuda enam kannatada; eriti nurgapeal postil on olla võimata.“

— „Olgu! Vaheta siis neid iga tunni järele.“

— „Vahetate soovite igakord juures olla, härra leitnant?“ küsis Doroshev aupaklikult.

„Ei! . . . Kui juhtub midagi erilist, tule ja teadusta. Kas tuiskab hästi?“

— „Mitte midagi pole näha. Mitte kõige vähematki. Häda sellele, kes nüüd peaks olema teel.“

— „Eks ta matab selle hange . . .“

— „Lubate lahkuda, härra leitnant?“

— „Mine . . .“

Allohviteri tüse kogu kadus, üks kiunus kaeblikult ja siis jäi jälle taas kõik vagusi.

Endisest üldvangikambrist ümberehitatud toal oli eriti sünge ilme õhtutundidel. Toas oli ainult suur must laud, kaks taburetti ja suur nahksohva. Vahtkonna ruumi kõrval seinas oleva ukse kaudu pääsis kohe õue. Seal oli pime. Lumi oli akna pooleldi kinni tuisanud, nurgas abjus hõõgusid söed ja kolmandamas seinas oli väikene raudtrellidega aken. Tuul hulub korstnas ja kolistab luukidega, raagus puud õõtsuvad tuuletormis ja kummarduwad peaaegu maani tuulehiilis.

Toas on soe, vaikne, igav ja ajab tukkuma. Raamat visatakse lauale, pea laskub sohva seljatoe vastu ja magus uni võtab väsinud keha enese hõlma.

Oli just kui oleks helisenud ke luke nurgapostil valvuri juures . . . Ei. See näis olevat ainult nii.

Nüüd on Hildal külalised. Ta on lõbus, naljatab, naerab nendega. Säravad küünlad põleval jõulupuul ja ta ei mõtle sugugi selle peale, kes viibib linnast eemal vahtkonnas. Akna taga aga vingub tuuletorm, kolistab uksega, just kui tahaks seda avada.

Sverjev tõstis üles rinnale vajunud pea ja püüdis avada uniseid silmi. Uks avanes aeglaselt. Tuul hulus kuuldavalt, tungis tupp ja lambitule leek lõi kõikuma.

„Kes seal on?“ küsis Sverjev. „Oled sina Doroshev?“

Uks avanes ja sulges ka kohe, kuid tuppa ilmuskõrge sihvakas lumine kogu Samal momendil lõi seinal rippuv vanaaegne kell kaksteistkümmend pauku.

Suure toa hämaruses üsna ukse läheduses võis näha mingi kogu segaseid piirjooni. Need võbisesid mustal vahariidega kaetud uksele ja raske oli otsustada, on see nägemus või ilmsi . . . Nüüd aga sai ta selgemaks, sest kogu ilmus rohkem lambitule valguse piirkonda, ilmusid nähtavale suured tuttavad mustad silmad, mis näisid särava nagu kustki otsatumast kaugusest.

„Tulin . . . nagu töötasin . . . lume tuisuga . . . minu esivanemate tuule-

Keetke ja küpsed toidud

korintidega!

Korindid sisaldavad 60—70% suhkurt,

taimesoole — vitamiine.

Korindid on tervisele kasulikud.

keerutis tõi minu siia kauguse peale vaatamata . . . „sõnas sügav rinnahääl aeglaselt, nii et sõnad näisid tulema kustki kaugelt: „Usud mind! . . . Tulin, sest minu hing januneb sinu järele . . . tean, et sa ei saa tulla . . . Sind takistab kohustus . . . Sa ei murra kohustusele antud vannet . . . ei peta ka oma Hildat . . . Armasta teda . . . Käsin sind . . . Mina . . . Kaugel Norramaal ütlesid minu esivanemad, et oled minu saatust . . . Seega tulin ise sinu juure . . . Ise . . . Pea seda meeles . . . Usu . . . Armasta . . . Värisen usus ja aukartuses . . . Homseni . . . nägemiseni . . . nägemiseni homme . . .“

Hääl vaikus, kogu just kui sulas õhus, korruga kiskus tuul välisukse lahti ja tuulehoog kustutas lambi. Kõik vajus korruga pimedusse, ilmutis lähenes Sverjevile ja jääkülma käsi puudutas tema kätt. Sverjev tahtis haarata kinni käest, kuid pihku puutus tema enese karvane müts laualt.

„Hilda!“ hüüdis ta viimaks, — ja ehmatas isegi enese hääle üle, sest ta oli niivõrd nõrk ja kartlik . . .

Keegi ei vastanud.

„Hilda!“ hüüdis ta uuesti. „Hilda“ kajatas toas nõrgalt vastu ja ahju juures just kui oleks keegi valjusti ohanud.

„Ei! Ei! See on võimata! Mina magasin ja nägin und.“ Ta tahtis näpistada enese kätt, mida ilmutis vast oli puudutanud. Käsi oli veel niiske ja vastu hõljus temale nii tuntud lõhnaõli aroom . . .

„Ei, see on ilmsil . . .“

„Hilda!“ hüüdis ta seekord üsna valjusti.

Ukse taga tulid kuuldavale rasked

sammud. Doroshev kõhatas ukse taga ja avas siis ukse. Avatud ukse kaudu tungis valgusjuga tuppa ja sellega kadus läbielatud hirmutunne.

Nähtavasti oli see ainult unenägu . . .

„Mida käsitate?“ küsis allohvitser tussaselt.

„Süüta lamp põlema! Kas sa ei näe, et ta on kustunud. Arvatavasti on lamp tühi.“

— „Ei! Lambis oli õli küllaldaselt, ainult Teie olete taahi keeranud liiga alla.“

— „Tahi alla keeranud?“ küsis imestanud Sverjev. „Mina tahi alla keeranud? . . . Mis sa unistad? . . .“

Lamp süüdati uuesti põlema ja allohvitser lahkus. Sverjev tahtis võtta raamatu, kuid korruga langesid tema silmad põrandale, raamat kukkus käest maha ja juuksed tõusid hirmuga püsti.

Sohva juurest väljusid ukse poole väikesed, märjad jalajäljed. Sisse tulnud jälgi polnud näha, olid ainult väljuvad jäljed. Seega ta ei maganud ega polnud see ka unenägu, vaid midagi kolemat, mida ta varem polnud kunagi mõelnud, sest ta ei julgenud mõelda seda.

Temale ilmus Hilda vaim!

Kas kuulata üle sõdureid ja vahiposte? . . . Ent mida küsida nendelt, kuna ta ise ei teadnud, mis see oli. Ta läks jälgi mööda ukse juure ja avas selle.

Oli pime öö. Tuiskas endiselt. Ukse kohal rippuva laterna tuli valgustas vaevalt ukseesist ja lumehelbed olid ta katnud valge vaibaga. Puid polnud näha. Valvur vahipostil, vahiputka,

J. KOPF A.-S.

Pikk t. 27.

asut. 1891. a. Tel. (2) 22—21.

Suurem juveliiritööstus Eestis.

Kõikide eritööde ja paranduste täitmine.

Eritööd: lauahõbe ja riistad.

Eriliselt pressitud hõbedast, uushõbedast ja alpakast asjad senini mittesaavutatud vastupidavusega.

kell — kõik mattis pimedusesse tantsivate lumehelbede möll.

Sellel ööl Sverjev ei maganud. Ta istus toas kuni järgmise vahetuseni, käis sõdureid vaatamas, naljatas paigutajatega. Ta kartis pimedust, kartis ka üksildust.

Vastu hommikut vaikus tuisk, kuid Sverjev ei saanud ikkagi endist rahu tagasi: pikisilmi ootas ta vahetust, et pääseda koju. Temal oli ainukeseks lootuseks küsida Nenaschevilt, mis sündis möödunud ööl Hilda pool. . . .

III.

„Kujuta ette enesele,“ kõneles õrna roosaka habemeta näoga Nenashev, kelle juure kohe vahtkonnast oli sõitnud Sverjev. „Õhtu lõppes kurvalt. Umbes kella kümne ümber langes Hilda minestusse. Viisime tema magadistuppa ja asetasime voodisse. Ta olukord ei paranenud. Toaneitsi Marie ütles, et see on ka varem juhtunud ja kestab mõnegi hea tunni, enne kui toibub. Sõit-sime igaüks oma koju. Enne seda aga oli Hilda väga ärritatud, närviline ja kuulutas tulevikku. Sinule kuulutas lähedaid pulmi.“

Sverjev kuulatas teda tusaselt.

„Aitäh!“ sõnas ta siis järsult, ulatas Nenaschevile käe, surus seda jumalagajätmiseks ja läks ukse poole.

„Aga küll on Hildal kena magadistubal! Vaevalt oleks seda uskunud,“ hüüdis Nenashev temale tagant järele.

Sverjev ei vastanud midagi, ega vaadanud ka tagasi.

Saabus õhtu, kole väljakannatamatu õhtu. Teda kutsus Hilda poole, kuid ta kartis sõita sinna, kuna kõik üliloomulik oli temale vastumeelt. Ka kartis ta õõ saabumist ja sellega ka ühes üksildust ja pimedust. Esmakordselt oli temal hirm tundmatuma, arusaamatuma olevuse ees. See hirm oli kole, sest tema eest polnud kuhugi pageda: see oli müstiline, üliloomulik, mitteinimlik hirm.

Temas ühinesid üheks tundeks armastus ja õudustunne ja ta ei suutnud jõuda selgusele, mida oli rohkem, kas õudustunnet või armastust. . . . Ta jooksis toas edasi-tagasi, ei leidnud

enesele passilist kohta, läks närviliseks ja ägedaks.

Ilmus teenija ja teatas, et trummilööja palub jutule.

„Mis? Milline trummilööja?“ küsis Sverjev segaselt.

— „Lase tulla!“

Trummilööja tuli tuppa. Tal oli häbi ja ta näos väljendus häbelik naeratus.

„Härra leitnant,“ sõnas ta, „siin on rahakott, mille eile õhtul preili kaotas.“

— „Mis preili? . . . Mis rahakott?“

— „See preili,“ seletas trummilööja edasi, „kes eile öösel sõitis Durant autos vahtkonna juure.“

— „Noh, ja siis?“ Sverjevi nägu löi lahkemaks.

— „Valvur postil ei tahtnud lasta preilit sisse.“

— „Aga preili?“

— „Preili ütles, et see on asjata, sest ta tahab soovida Dmitrii Petrovitshile rõõmsaid jõulupühi ja tema ise palus tulla õne soovima. Ka märgusõna „hobune“ oli temal teada. Valvur postil kutsus välja paigutaja ja see kuulas oma kord ja kui nägi, et asi korras, — lasi preili sisse. . . .“

— „Noh aitäh, suur aitäh sulle!“ ütles Sverjev rõõmsasti. „Võta see enesele jootrahaks,“ ja surus kohmetanud ootamatust õnnest sõdurile pihku kuld- raha.

„Sõdur peab alati olema aus!“ noomis ta veel jumalagajätteks trummilööjat ja hõõrus rõõmsasti käsi.

Tund aega hiljem astus ta Hilda uude, valguskülluslikku võõrastetuppa. Rõõmsa naeratusega tuli perenaine temale vastu.

„Tean, Dmitrii Petrovitsch, et teie ei karda vaime,“ sõnas ta.

„Kuid eksite, Hilda! . . . Kartsin tõesti. Poleks mitte trummilööja toonud mulle rahakoti, vaevalt oleks minu hirmunud mõistus elanud seda üle.“

— „Ent nüüd on kõik lõpetatud. Eks ole nii? Tegin viimast korda rumaluse. . . . Minul oli igav ja tahtsin teha mingi lolluse. . . . Armastan sind. . . . Sellepärast tegin ka rumaluse, et armastan sind pööraselt. . . . Aga sina? . . . Armastad? . . .“

Vastust ei olnud, sest kirglik suudlus sulus huuled.

G. Birk'i auruvärvimise ja keemilise puhastamise tööstus.

Asutatud 1820. aastal.

Tallinn, Maakri tänav, nr. 23. Telefon 309-18.

**Värvimine, vanutamine, sheerimine, dekateerimine,
apreteerimine ja pleekimine.**

Ülikondade, kleitide, palitute, siidiriiete j. n. e. keemiline puhastamine.

Pressimine Ameerika Hoffman's meetodi masinal.

Praktiline ja ilus
jõulukink on

elektri **triikraud**,
kohvimasin,
veekeetja,
juukse-
kuivataja,
tolmuimeja,
poonimis-
aparaat,
pesuaparaat

ja muud sarnased.

Ilma ostusunnita demonstreeritakse Teile neid igal ajal.

Kestev rõõm peitub
vaid aparaadis, mille
vastupidavus ja oma-
dused kuuluvad esime-
sesse klassi.

Valige sellepärast
Siemens-Schuckerti
saadusi!

Tehnika
büroo

Hermann Oesterlein

Vene, 11
Tallinn.

Tel. 7-84 ja 26-79.

Vilh. Steinberg.

Pagari ja
kondiitriäri

Tallinn, Lai tän. nr. 28. Telefon 21-36.

Soovitab pühadeks rohkes valikus:

Kooke, torte, küpsiseid, saiu, peen- ja rukkileiba,

valmistatud kõige paremast materjalist omas töökojas.

Shokoladi-
— kakao- ja kompvektivabrik —

A. Brandmann

TALLINN,

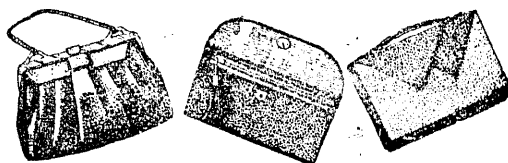
V. Tartu mnt. 4/6.

Telefon 15-94.

J. Tallikas,

Vana Viru, 5. Uue tän. algul,

Sadulsepatööstus ja kauplus.

Soovitab suures valikus

naisterahva käekotte, portfelle, sumadane ja rahataskuid.

Mitmesuguseid hobuseriistu ja muid nahast töid. Kulunud nahkasjade uuesti värvimine ja paranduste vastuvõtmine. Võetakse vastu tellimisi kõigi ülalnimetatud tööde peale.

Parimaks sõbraks

inglise kohver-
grammofon

päiksepaisteliseil päevil mererannas ja
vihmaseil — Teie mugavas kodus on

COLUMBIA.

Nägus välimus, puhast ja vali kõla, tugev ehitus, võimalus plaate
kaasas kanda — need on omadused, mis igapäevastele eelistama

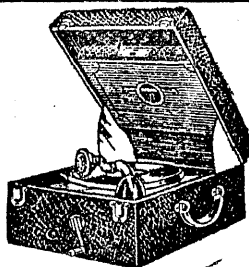
Columbia't.

COLUMBIA grammofonid ja
plaadid on saadaval igas paremas
grammofoniäris.

Esindaja:

A.-S. KARL LEMBERG.

TALLINN, Viru tän. 3.

Aknakardinaid,

ihu-, voodi- ja lauapesu, froterätte,
käterätikuid

soovitab suures valikus

I. MESPAK'i pesukauplus,

S. Karja tän. 3. (Scheeli panga kõrval).

Telefon nr. 7-81.

Pesu- ja pudukauplus

M. KOPPERMANN

V. Karja t. 2 (kellasepa kõrval).

soovitab suures valikus odavate hindadega
trikoo- ja siidipesu, sukki, sokke, sukahoidjaid,
rinnahoidjaid, kaelasalle jne. Tellimiste vastu-
võtmine igasugu pesu peale.

Chao-ch'èng tiiger.

Pá Lung-Ling.

Chao-Ch'èngis elas vana naine, kes oli üle seitsmekümne aasta vana ja kellel oli ainuke poeg. Ühel päeval ronis see lähema mäe otsa, kus tiiger murdis tema maha. Seal oli vana naisterahvas valus meelt, heitmas nii et ta ei soovinud elada enam. Ta jooksis jaoskonna kohtuniku juure ja jutustas tollele pisarsilmil, mis oli juhtunud. Too aga kostis naerdes: „Kuidas suudame eneste seadustega nuhelda tiigert!“

Ent vanakene käis korduvalt peale ja sundis, et peab seaduse järele toima. Kohtunik kihutas tema minema, kuid ta ei kartnud. Viimaks oli kohtunikul siiski kaastundmust temaga ja ta ei vihanud vanakese üle. Sellepärast lubas ta, et laseb tiigri kinni püüda. Vanakene laskus maha, kuid ei läinud minema: ta ootab kuni kohtuotsust hakatakse viima täide, siis ta lahkub.

Kui kohtunikul polnud muud väljapääsu, siis küsis ta enese teenritelt, kes saab selle ülesandega hakkama. Üks nendest nimega Lu-Nêng, kes oli purujoobnud, vaarus kohtuniku laua ette ja ütles, et tema saab ülesandega valmis. Temale anti vangistamise käsk kätte ja nüüd lahkus ka vanaeit.

Kui aga politseiteener magas peatäie välja ja ärkas üles, siis kahetses ta, mis ta oli teinud. Ent ta uskus, see olevat olnud vaid tema käskija kavalsus anda välja käsu olude sunnil, et vabaneda tüütavast vanakesest. Sellepärast ei pannud ta käsku tähele, vaid tõi selle lihtsalt tagasi, nagu oleks sisu täidetud.

Seal sai aga kohtunik kurjaks ning ütles: „Kindlasti töötasid sa ülesande täita. Kuidas usaldad sina nüüd oma nägu näidata; tagasitulla ja loobuda täitmisest?“ Seal hakkas politseiteenril häbi ja viimaks palus ta luba sundida selleks küttsid. Tollega oli kohtunik nõus. Nii kogus siis politseiteener enesega palju kütte ja luuras ööd ja päevad kuristikudes, lootes püüda mõne tiigri, et sellega vähemalt silmakirjaks näidata, nagu püüaks ta täita käsku.

Kuu oli möödunud, kuid selle aja jooksul oli ta saanud mõnigi hea sada bambuskepi hoop. Kui ta aga ei suut-

nud enam väljakannatada valu ja kogu ülekohut, läks ta idapoolsesse linnaosasse mäetemplisse, laskus seal põlvili, palus jumalat, nuttis ja nuuksus. Seal tuli korraga väljast tiiger templisse. Lu-Nêng oli meelegeitlik ning kartis, et tiiger kisub ka tema puruks.

Tiiger tuli templisse, ei vaadanud sugugi teda, vaid kükitas ukse sissekäigu juures maha. Seal palus teda politseiteener: „Oled sina see, kes surmas vanaeide ainsama poja, siis lase enesele siduda selle nõõri kaela.“ Ta võttis taskust nõõri ja sidus selle tiigri ümber kaela. See lasi kõrvad lonti, lasi enesele rahulikult siduda nõõri ümber kaela ja viia kohtuniku juure.

Kohtunik küsis tiigrilt: „Oled sina see, kes surmas vanaeide ainsama poja!“ Tiiger noogutas peaga jaatavalt. Kohtunik jatkas: „Kui keegi on kellegi surmanud, siis peab ka tema ise surema, nõnda ütleb vana seadus. Vanaeidel oli aga see ainukene poeg, kelle sa surmasid ja seega röövisid tema viimse toe tema vanaduses, kes oleks muretsenud temale eluülespidamist. Tahad sina aga nüüd olla vanaeidele poja asemel, siis annan sulle armu.“ Jällegi noogutas tiiger nõusolekuks peaga. Nüüd vabastati ta köidikust ja kästi temale minna vanaeide juure. See ehmatas väga, kui ta nägi, et tiiger polnud mitte surmatud, vaid pidi olema temale poja asemel.

Kui vanaeit avas teisel hommikul ukse, siis oli ukse taga surmatud põder. Vanaeit müüs ära põdra liha ja naha ja muretses selle eest omale eluülespidamist.

Sellest päevast peale sai see harjumuseks. Mõnikord tõi liiger lõugade vahel ka raha ja siidi ja pani selle tuppa maha. Nüüd elas vanaeit külluses ja rikkuses ja sai enesele rohkem eluülespidamist kui poja ajal.

Nii juhtus, et ta soovis mõnikord tiigri head. See tuli mõnikord, magas verandal ja oli majas kogu päev, kuid siiski ei kartnud teda inimesed ega loomad.

Mõne aasta pärast suri vanaeit. Seal

tuli tiiger ja hulus kaeblikult majas. Kuid seda, mis vanakene oli kogunud, oli nõnda palju, et ta võidi matta auga maha. Kui sugulased olid teda mulda asetamas ja parajasti kuhjasid kalmuküngast, ilmus korraga tiiger. Leinajad põgenesid hirmuga. Tiiger aga läks otsse

kalmuküngale, istus sinna ja möörgas nii valjusti, et see tuletas meele müris- tamist! Siis läks ta jälle minema.

Kohalikud elanikud püstitasid linna idapoolsesse osasse kapikese tiigre ku- juga truud tigrimälestuseks, mis pü- sib kohal veel tänapäevani.

Tema sünnipäeva rõõm.

Paul E. Riedel.

Lasteaias pingil istub vana sõjain- valiid. Värisevatel kästel toetub ta ka- dakasele kepile. Ükskõikselt vaatavad tema silmad enese ümber. Ka kogu tema elu on monotoonne. Ta on kaota- nud usu inimestesse, mis on põhjusta- nud hädad, puudus, kaasinimeste üks- kõiksus, kellele on tema ohverdanud oma tervise. Ikka uuesti raputab ta halli pead. „Elus pole enam pühapäeva; iga- päevane askeldus on asunud selle ase- mele . . .“

Uhkesti riidetatud daam möödub. Käekõrval on temal väikene, kena tü- tarlapsukene. Laps silmab küürus istu- jat vanakest.

— „Ema, mida teeb seal see vana- mees?“

- „Tema puhkab, mu lapsuke.“
- „Aga miks ta puhkab?“
- „Ta on väsinud.“
- „Aga miks on ta väsinud?“
- „Ta on väga vana.“
- „Miks on ta vana?“ . . .
- „On ta üks vanaisa?“
- „Jah, mu lapsuke.“
- „Miks ripub temal raha rinnas?“
- „See on auraha; selle on ta saa- nud sõjas väljendatud vahvuse eest.“
- „Aga, mammi, miks on sellel me- hel vanad riided seljas?“
- „Ta on vaene, ta ei suuda osta enesele uusi riideid.“
- „Aga miks on ta vaene?“
- „Temal ei ole raha.“
- „Mammikene!“

— „Jah, mu lapsu- kene.“

— „Täna on minu sünnipäev.“

— „Aga sa tead seda ju isegi, lapsuke.“

— „Mammi, mis kin- giti mulle sünnipäe- vaks?“

— „Aga lapsuke, seda sa tead ju ise küll. Sa said hulga maiustusi, suure tordi ja ka viis krooni raha taskuga, mis sinul on praegu käes. Oled sa vahest raha ära kaotanud?“

— „Ei mammi, raha on kotiga veel ikka mi- nu peos“

„Mammi?“

— „Jah, lapsuke.“

— „Kas see raha on minu?“

J. Mülber. Talvine päike.

— „Aga, iseenesest mõista, on see raha sinu.“

— „Kas kindlasti minu?“

— „Kindlasti.“

— „Ja mina võin rahaga teha, mis iganes tahan?“

— „Jah, seda sa võid.“

Seal kisub lapsuke enese ema käte vahelt lahti, jookseb vanakese juure, avab rahakotikese, võtab sealt viiekroonilise raha, ulatab selle vanakesele ja ütleb ainult: „Sähl!“

Vana sõjainvaliid ajab silmad imestusest pärani. Tema ei saa esialgul sõnagi suust. Ta on raha vastu võtnud; siis aga pääsevad ta keelepaelad vallali ja ta ütleb:

„Sa hea, hea lapsuke . . . tuhat tänu sulle, tuhat tänu!“

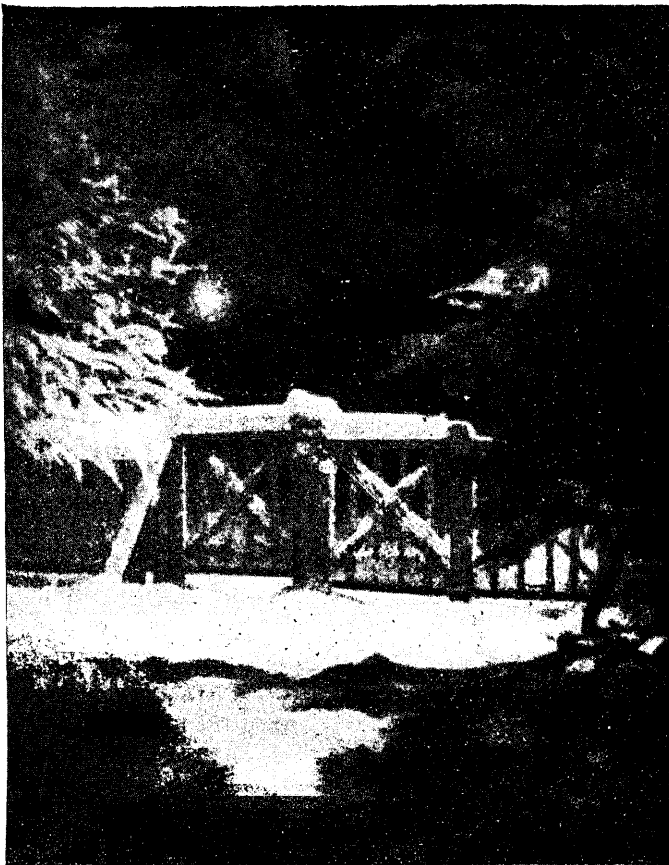
Väikene jookseb kiiresti ema juure tagasi ja küsib:

„Ema, kas ma olen hea laps?“

Ema on liigutatud.

„Jah, sa oled hea laps!“

Tormiliselt kaisutab ema lapsukest. Pingil aga istub vana sõjainvaliid. Ta silmist voolavad palavad pisarad, sest ta on tagasi saanud usu inimestesse.

V. Ojala. Talvine õhtu.

Viimane pääsetee.

Gabriel Timory.

Romaanikirjanik Francis Arnauld kirjutas parajasti uuema teose viimast peatükki, kui teener tõi talle nimekaardi. „Ives de Talbiac, kirjanik“ seisis seal ning sinna alla oli kirjutatud suurte tähtedega „palub kokku saada tähtsa asja pärast.“

Francis Arnauld ei teadnud mitte, mis tähtsat asja temale teatada oleks tundmatul ametivennal, kelle nime ta esimest korda kuulis, palus siiski teda enese jutule.

Sisse tungis suur kahvatu näoga mees, katkises kuuces ja lõhkistes saabastes; kaenlas oli temal käsikirjadega täidetud portfell. Arnauld pakkus istet;

tundmatu istus, kuid hoidis portfelli põlvedel.

„Millega võin olla Teile kasulik?“ küsis kirjanik, kes lõi kartma nähes milliste pilkudega tundmatu teda silmitses. Labane küsimus näis äratavat härra de Talbiaci nagu unest. Ta äigas väriseva käega üle silmi ja ütles ohkamist tagasi tõrjudes:

„Kallis meister, otsisin Teid üles, sest Teid kirjeldati mulle, kui ausameelset isikut. Minu seisukord on niivõrd meeltheitev, et pean jätma kõrvale kõik viisakuse vormid.“

Need sõnad ütles ta rõhutatud häälega ja kavatses hakata jutustama enese

A. Gaberell. Päikse loojaminek talvel.

kannatusi, kui Arnauld teda katkestas.

„Vabandage mind, austatud härra, kuid erakorraliselt on mul täna vähe aega; üks tähtis istang“ ja sõnadetõenduseks tõusis ta üles.

„Teie peate mind kuulama!“ hüüdis noormees käskivalt, ning tegi liigutuse istumiseks, nii et romaanikirjutaja imestades langes tugitooli tagasi.

„Võrsun vanast aadeli perekonnast Champagne maakonnast,“ jatkas võõras. „Meie varandus läks revolutsiooni aastatel täiesti kaduma. Vanemad määrasid minu sõjateenistusesse, kuid õnnetumal viisil oli minul kirjaniku kalduvusi. Mulle näis, et see pole aadliseisuse esitajale sugugi alandatav, kui ta asub Musset ja Alfred de Vigni jälgedesse. Minu isa oli teises arvamises; tema pooldas kõike eelarvamisi liberaalse elukutse valiku kohta ja ei lasknud puudutada enese isaõigusi; ka ei sallinud tema vasturääkimist. Kuna mina vastu panin ning ei astunud Saint Cyr sõjakooli, siis kihutas ta minu häbiga isamajast minema ja keelas kunagi astumast enese silme ette. Tunnen teda; ta ei lase ennast murda; kunagi ei julge ma enam astuda isamajja tagasi. Olen juba kaks aastat Pariisis ja ikkagi pole minul veel õnnestanud saavutada kindlat jalgealust. Iga ajakiri lükkab tagasi minu luuletused ja minu näidendeid ei võeta lavastada. Ainult vahete vahel on minul õnnestanud

hate anda mulle tusaselt.

„Aga, kallis härra, rahustuge,“ kostis ehmunud romaanikirjutaja: „minul polnud kavatsust teid alandada.“

Ives de Talbiac ei kuulunud enam midagi, kargas üles, viskas portfelli lähemale lauale, jooksis ärritatuna toas edasi-tagasi, kuna ise kordas:

„Minule pakutakse almust — minule — de Talbiacile — almust, just kui mõnele kerjajale.“

Francis ütles midagi vabanduseks, kuid asjata: teine kõneles veel enam ärritatuna:

„Nii võetakse vastu aadlimeest! Nii kohatakse õnnetumat ametivenda! Ma palusin nõu, soovitust, — kuid mulle pakutakse kive leiva asemel — mulle antakse almust! Küllalt alandusest! Küllalt häbist! Nii ei suuda ma enam elada! Jääb järele ainult üks väljapääs!“

Nende sõnadega haaras ta kiiresti revolvri taskust.

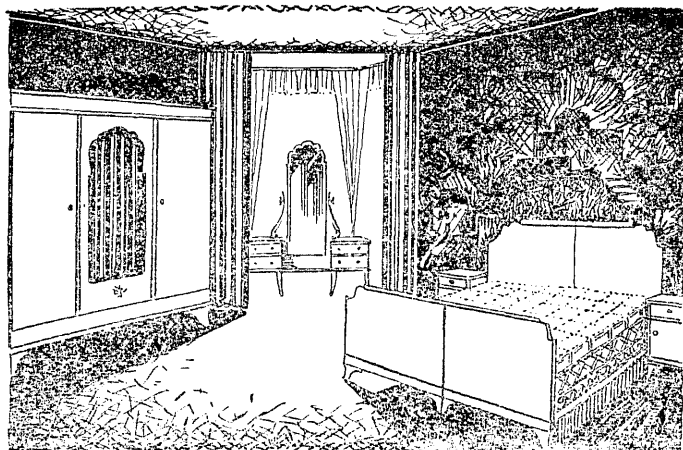
Romaanikirjanikul hakkas jube. Kes oli õieti too tundmatu? Mõni nõdra-meelne või kurjategija, kes sõjariistus tahab nõuda raha? Juba tahtis vajutada Francis elektrikella nupule, kuid lasi kohe langetada käe. See oli eriti kardetav. Enne kui teener ilmus, võis saladuslik külaline ta ammuigi surmata.

De Talbiac kehitas põlglikult õlasid. Temale ei olnud jäänud nägematuks liigutus elektrikella nupu järele.

„Rahustuge, kallis härra!“ sõnas ta.

mahutada provintsi lehtedesse mõne kirjutuse, mis mind on avitanud püsida vee pinnal. Ent ka see tuluallikas on nüüd kuivanud. Olen küllalt võidelnud, nüüd enam ei suuda. Eile sõin viimast korda väikese saia ja täna ajab peremees mu katusekambrist uulitsale, et ei suuda tasuda üüri. Andke, palun, nõu, mis pean tegema, mis ettevõtma?“

Mehaanilikult haaras Arnauld rahastasku järele. Seda märkas võõras. „Taal-

Moodsad mööblid,

mis rahuldavad.

Magamistoad, söögitoad, võõras-
tetoad, nahkkabinetmööblid.

Palume külastada meie mööbliladu
vabriku juures: S. Tartu mnt. 61-d,
tel. 308-96

A.-S. „MASSOPRODUKT”

MÖÖBLITEHAS TALLINNAS

Soodne järelmaks.

SELEKT

Pikk tän. 12

**Mööbli plüüshi
mööbli gobeliini
mööbli damastid
vaipasid — linikuid**

**ukse- ja aknaeesriideid, lino-
leumi põranda kattedeks, siidi
ja villaseid**

kleidiriideid

leiate ainult suures valikus endiste tolli-
hindadega

F-a. Selekt'i

juures

Tallinnas, Pikk tän. 12.

SELEKT

Pikk tän. 12

Soovitan ladust:

Valget Inglis plekki

J. C. 1x, 2x, 3x, 4x;

valget Siberi plekki

10 π , 12 π , 14 π , 16 π , 18 π ja 20 π
tahvlites;

musta õhukest plekki

pärgade vabrikutele;

tsingitud Inglis plekki

10 π , 11 π ja 12 π tahvlites;

Inglis tina;

tinutatud vitsrauda;

tinutatud traati.

W. Wunder

TALLINN, Suur Batarei, nr. 6.

Telefon 25-32.

SELEKT

Pikk tän. 12

SELEKT

Pikk tän. 12

Klaverivabrik
Ernst HSE

asut. 1893 a.

Tallinn, Endla tän., 9.

Soovitab

Tiibklavereid ja pianinosid.

Eksport Poola ja Lätimaale, mis
tõendab nende kõrget headust,

SOODSAD OSTUTINGIMUSED.

Müük täieliku vastutusega.

Kõik lastele!

Mantlid, kleidid, üli-
konnad, kaaprid ja

trikoopesu.

Kujutud kamsonid ja
kleidid. Heegeldatud
jakid, tanud ja sokid.

Ristimiskleitide
üürimine.

Täielik varustus ja kingitused babydele.

Töötame ka tellija oma materjalist.

Müügikoht ja töökoda **Raekoja pl. 10.**

Daamide ja
härrade
juuksetööstus

„ORION“

Tallinn,
S. Tartu mnt. 7

Kui kirjamarke —
siis MALLA!

Suur valik Euroopa — Ülemere, sortimentides,
seeriates ja üksikult. Hinnakiri maksuta. Väl-
jaspool Tallinnat asuvatele korjajatele saadan
marke väljavalimiseks.

Arthur Malla

Kirjam. kauplus, Tallinn, Viru tän. 8.

Ainus mehaaniline klaasitööstus Eestis.

Järvakandi klaasivabrik

Fourcault sisseseade
valmistab moodsa mehaanilise tööstusviisi juures
kõrgeväärtuslikku

heledat tahvelklaasi

igas suuruses ja paksuses.

**Järvakandi spetsiaal-aknaklaas on headuselt
parem vastava sordi import-klaasist.**

Nõudke vastavast ärist Järvakandi klaasivabriku tahvelklaasi!

Ainus mehaaniline klaasitööstus Eestis.

Voldemar Maal,

Teatan oma austatud töötarvitajatele,
et viisin üle oma **meesterahva
valmisriieteäri** Imanta tän. 5

Maakri tän. nr. 8.

Saadaval hästipassivaid meesterahva
valmisriideid.

Võetakse vastu tellimisi kõigi meester-
riiete peale. Töö kiire ja korralik.
HINNAD ODAVAD.

V. MAAL, Maakri tän. 8.

Mööblitööstus

„VENUS“

Magasini tän. 3-b Kõnetraat 404.
Soovitab ladust ja tellimise peale:

Türgidiivaneid, mitmesuguseid kushette,
saali-, kabineti-, söögi-, magamistoa sisse-
scadeid ja kõiksugu üksikmööblit, nagu:
toolid, laud,apid jne.

Vana mööbli asjatundlik parandamine.

Korindid muutuvad küpsetamisel

pehmeks ja õrnaks,

korindid jäävad kestvalt värskeks.

„Teil pole tegemist mitte vargaga ega mõrtsukaga.“ Ning lisas juure uhke rõhuga: „Üks peab langema, kuid see üks pole mitte teie — vaid mina.“

— „Taevane isa! hüüdis ehmunud Francis. „Teie ei kavatse ennast surmata ometi minu toas?“

— „Selle saadan ma kindlasti siin toimele,“ kostis teine külmalt.

„Teie olete nõdrameelne!“

— „See on ainumaks troostiks mulle. Minu elu on möödunud kuulsuseta. Surman ma enese aga kuulsa kirjaniku kabinetis, siis kirjutatakse sellest vähemalt pärast surma. Selle lohutuse võtan kaasa suurele teekonnale asudes.“

See tegi lõpulikult romaania kirjutaja uimaseks. Asjata püüdis ta viia meelheitjat teistele mõtetele.

„Miks tahate lõpetada võitlust olemasolu eest just kõige kenamates aasates. Mõtelge, milline tulevik ootab Teid!“

— „Minu tulevik?“ pilkas võõras. „Teie unustate, et peremees viskab minu täna õhtul uulitsale.“

— „Kui Teie aga lükkate tagasi igasuguse abipakkumise“, tähendas Arnauld aralt.

„Ma ei kerja mitte; kas kuulete, ma ei kerja mitte!“ karjus noormees. Ta hoidis ikka veel relva peos, millesse olid kiindunud majaperemehe silmad.

„Teid näib huvitavat minu relv, nagu näha“, ütles võõras pilkavalt. „Teil ei pruugi olla kartust, sest kõrvale juba kuul ei jookse. Selle relvaga — ta on eht Richardson — kaheksa millimeetrit, suitsutud püssirohi — kõige parem, mis oli saadaval. Maksin tolle eest viiskümmend franki, see oli tollel ajal, kus võisin lubada enesele sellist luksust. Raha pole igatahes maha visatud.“ Ta tõmbas kuke vinna.

„Oodake, palun, veel silmapilk,“ hüüdis Francis, kellele tärkas mõte, kui surmakanditaat külmavereliselt kiitis oma relva. Ta oli leidnud väljapääsu,

kus temal polnud vaja olla kurbmängu pealtvaatajaks. „Kuulake mind rahulikult,“ ütles ta kahvatule mehele; „mulle tuli midagi meele. Tahan esineda ettepanekuga. Teie ei taha toetust — väga hea — austan Teie tundmust. Ent seal juures ei pea teie uhkus mitte tunduma olema haavatud, kui müüte midagi, mis kuulub teile. Kas ei müüks teie mulle enese relva! Minul oli ammuigi kavatsus muretseda enesele sarnase riista, selles lühendate ka minu jala-vaeva, sest siis pole minul vaja minna kauplusse. Annan teile viiskümmend franki, mille ise maksite. Nii on teil võimalik elada mõned päevad, kuna vahepeal võib teie eest rohkem muretseda.“

— „Olgu,“ ütles de Talbiac vähese mõtlemise järel tusaselt. „See on ainult virelemise pikendamine; olen nõus, kuigi ennast pean alatumaks. Arvasin, et suudan olla vapram.“

Ta ulatas Arnauldile relva, võttis vastu viiskümmend franki, haaras portfelli ja sammus uhkesti minema.

Kirjanik lõdises veel kõigest kehast, hingas siiski kergemalt ja andis teenrile käsu mingi tingimusel vast lahkunut isandat lasta sisse.

Tund hiljem astus de Talbiac lõbusas meeleolus relvade kauplusse Pigelle uulitsal.

„Väga austud härra Cible,“ sõnas ta peremehele, „täna olete minuga vististi rahul: olen täna müünud ära kolm relva!“

„Suurepäraline!“ kostis Cible. „Kui veel arvestada sellega, et minu ideeta oleksite jäänud vaid teiseks intrigan-dandiks Grenelle teatri melodraamades, saades kuus 65 franki tasu — ja seda sarnase välimusega, nagu teil. Minu juures on teil aga hulga parem ja omale omase usinusega ja vaimuteravusega viite asja veelgi kaugemale.“

— „Teil on õigus,“ ühines de Talbiac. „Viimane pääsetee oli tore idee.“

Paras aeg.

Anna Pavlitchok.

Kui mu Idakene oli viisteistkümmend aastat vana, saatis mind leitnant van Halden ühel öhtul pärast kontserti koju.

Nähtavasti oli temal midagi südames põkitsemas, mis tahtis ainult usaldada minule.

Saatsin sellepärast tütre isaga ette ja ütlesin vaesele poisile:

„Noh, mis vaevab südant? — Mis on põhjuseks, et maks läks üle kopsu?“

— „Ah, teie ei ole hingetundja!“

— „Noh teadke, pole kuigi palju vaja, et saada sellest aru. Teie elate ju viimasel ajal üsna kirjusti. Mis on siis? Pahandusi teenistuse alal?“

Ta raputas enese ilusaid truusüdamlikke käharaid.

— „Siis võlad?!“

— „Oh mitte sugugi! Önn on ju ütlemata helde minu vastu. . .“

— „Siis vist armastus. Seal ta ongi. Ja kes on siis too õnnetu õnnelik?“

— „Jumal, Teie küsite veel!“

Tema silmad liikusid ette poole minu tütrekesse suunas, kes jooksis isaga uulitsal. — Hea, et see oli öösel.

Nii kaugel on siis lood. . .

Mul polnud kaua vaja mõelda. Mu otsus oli pea valmis. „Armas Lolo. . . Kui see nii on. . . siis kannatage mõni

aeg. Tulge hiljem jälle. — Kui tütarlaps on nukud käest ära pannud, siis on raske ütelda, kas ta ka kõlbab naiseks. . .“

— „Mis sellesse puutub? —“

„Ja siis ka Teie ise. Vaevalt olete ise kakskümmend kolm aastat vana —“

— „Palun, kakskümmend viis täis!“

— „Palun vabandust. Olgu siis kakskümmend viis. . . Olete kolmkümmend aastat vana, siis on Teil hoopis teine maitse —“

— „Oh, ei kunagi mitte!“

— „Noh, parem juba ootame. Ja kunni sinnasaadik: hea sõber! Saate minust aru, usun?“

Nende sõnadega ulatasin talle aiaväravas käe, mida ta innuga suudles. . . Üldiselt oli ta üsna armunud.

Sarnased stseenid kordusid reeglipäraselt igal aastal uuesti.

Leitnant oli nähtavasti veendunud armastuses.

Aja jooksul nimetati ta vanemleitnandiks, lõpetas sõjakooli ja omas teatud kuulsuse ratsasõidus.

Idaga polnud aga sugugi nii lihtne.

Tollel tähendusrikkal öhtul, kui ta soovis mulle „head ööd“, ütlesin talle möödamindes: „Lolal oli täna nagu midagi südame peal, ta oli nii iseäralik.“

— „Ah olgu! —

Kuule mamma! Isa on ikkagi tore inimene! Mõttele, ta lubas mulle lasta seada valmis murutõnise mängukoha, tead seal all aasal, kus kasvavad põõsad ümberringi — Noh, leitnant võib seal ju kaasa mängida, kui ta tuleb meile külla; ma võin ka igat ühte kutsuda külla, keda tahan! — Nüüd olen aga tõesti unine.“ — —

Vestlus lõppes haigutusega. . .

A. Gaberell. Vaba hüpe.

Aasta hiljem uurisin jälle tütrekese südant . . .

Nagu peagi veendusin, oli ta ikkagi veel ainult väikene laps.

„Idakene!“ ütlesin mina. „Kas kuulsid, et leitnant Halden on jällegi võitnud ratsasõitmisel . . . Tore poiss, eks?“

— „Väga tore poiss, mamma! Iseäranis siis, kui ta istub sadulas . . . siis on ta nagu valatud — — oh, siis võiksin teda kas või suudelda — —“

— „Mis? Suudelda! Sa pole vist täie aru juures?“

— „Ah see on öeldud ainult jutu jätkuks. Ega sa ometi ei usu, et saaksin sellega hakkama!“

See tuli naerdes nii vabalt üle huulte . . . Polnud märgata häbenemise jälgegi . . . ei punastanud ka mitte — —

Seal valitses veel täieline rahu. puutumatus — —

Vaikne järv, mille pinda polnud torm veel pannud lainetama.

Minu noomimine oli küllalt pehme, sest olin õnnelik, et minu laps oli ikka veel laps.

Et sõjakooli tegevusest pisut puhata, tuli tulevane kindralstaablane meid kü-

lastama ning minule näis, et seekord vaatles Ida teda tähelepanelikumalt . . .

„Kas sa ei leia, et uus univorm temale rohkem passib, kui endine? —“

— „Võimalik . . . Tõtt ütelda, ma ei märganud varem, et ta on kena poiss.“

To oli kaunis kena algus, kuid ikkagi vaid algus — Ta oli vaba igasugusest lähenemisest.

Sellepärast pidin paluma von Haldeni, kes palus luba alustada pealetungi, viivitada algusega . . .

„Ja muidu ei meeldi sulle, kallis lapsukene, vaevalt keegi teine rohkem? Sa käid juba seltskonnas . . . sul on olemas igasugu tutvusi . . .“

Minu tütrekese palgeid kattis kerge puna.

„Selle üle, kallis emakene — — pole ma veel isegi jõudnud selgusele. Ja üks ole õige, enne kui pole selles jõudnud enese hinges selgusele, — ei pea mitte kõnelema sellest. Eks? Sa ei ole ju mitte pahane minu üle?“

Õrnad käed kallistasid mind . . .

Ma palusin noort sõjaväelast veel pisut kannatada . . .

Jälle möödus mõni hea päev.

Jõuluonu magus jõulujutt.

Kui armsalt täna helisevad kellad ja väljas udupehmett sajab lund, maast taeva poole tõusvad palved hellad on saabund püha õhtu — jõulutund.

On kuuselõhnast täitund iga maja ja laste kilkamist on kuulda igal pool, nad jõulukingiks saanud, mis neil vaja ja tänapilku silmist palvib emahool.

Nii ka Ülenurme popsitalus terve pere jõuluõhtut ootamas, vanaisa härdalt taevast palus, et see rõõmsaid pühi neile valmistaks.

Väikse jõulukuuse toonud metsast isa — nüüd on vaja ehti jõulupuu!

Üle maja kostab laste rõõmukisa, jõulurõõmus hõiskab nende suu.

Akki riivab keegi ukseleinki — süda lastel järsku seisma jääb: mudilased ootvad jõulukinki, väike Antski ennast valmis sääd.

Uks läeb lahti — sisse tuleb isa jõuluvanaks ümbermoonutult, seda jooksmist nüüd, seda ähmi, kisa — jõuluvana pelgab laps kui tuld.

Seljas kandam — jõulukingi lasu. isat-jõulumeesta tuppa seisma jääb, ei nüüd lastel enam pole asu igauks end kingituse vastu valmis sääd.

Iga laps saab linnast toodud timbu — saiapätsi suhkrukorraga, kes küll, tea nüüd, teenind vitsakimbu, mis jääd' d jõuluvana selga tolkneema?

Jõuluvana siiski imelahke — ei ta vitsa üldse tarvita, selle asemel ta pakkii kahte pereemale toob jõulukingina.

Nendes pakkes „Star'i“ riidevärvid — pereema silm lööb särama, tema mureroostest läbisöödud närvid võivad jälle pisut kosuda.

Nüüd on süda riidemurest vaba, jõulud võivad rõõmsalt algada, pole enam põhjust kurvastada, et pead käima ümber kantud riidega.

„Star'i“ riidevärv — see tõstab jõulutuju ja kes veel „Star'i“ pesusine kingiks saab, see imekerge sammul tõttab koju ja kogu kolme püha vältel rõõmustab.

Tiroomi loss Meranis.

Ühel päeval tuli meile külla me eendine teenija Lina oma esimese lapsega. . . . Ida ei võinud siiasaadik väikeseid lapsi hästi kannatada — võib olla sellepärast, et tal polnud juhust neid ligemalt kohata. Nüüd aga asus tema ees väikene kätega siputav olevus, kes vaatas enese ümber tõsiste silmadega, siples jalgadega ja kriiskas rõõmu pärast. . . .

Noor ema, kuigi tundis aukartust endise pererahva vastu, oli oma emakutse peale uhke ja nõudis nagu iseenesest mõistetavat kiitust väikesele maailmakodanikule, kes oli ka tõesti väga meeldiv.

Mina arvasin, et Ida seisukord on väga halb, sest ta ei osanud silmakirja-teenrit mängida ja vihkas väikseid lapsi.

Kuid näe!

Vähese kahtluse järele istus minu tütrekene väikese kisapilliga põrandavaibal, lasi lapsukest sasida enese soengut ja hoolikalt püüdis katta kinni pisikese inimese jalgu, mida see ikka uuesti ajas kuuekesse alt välja.

Oli noor ema meilt lahkunud, siis asus Ida sügavais mõtetes minu juure.

„Millest mu kallikene unistab?“

— „Ah, ema, ma poleks kunagi uskunud, et väikesed lapsed võivad olla nii imearmsad. . . .“

Tollest ajast peale hakkas ta unistama. . . .

Ilmatahtmata oli temas lärganud ellu midagi uut.

Ja veel kord väljendas ta enese tundeid sarnasel viisil, kuid juba rohkem südamlikumalt. . . .

Ida hakkas Lina lapsele kuduma valget villast jakikest sinise kaunistustega. . . . minu metsik Ida, kes muidu kunagi ei tahtnud kätte võtta näputööd.

. . . . Kui meie siis mõlemad avalikult ja tõsiselt kõnelesime lapsukeste üle, siis ütles korraka minu tütrekene: „Ah ema, milline hea tundmus peab asuma hinges, kui lapsukese pehmed käed löövad sulle vastu palgeid —“

Veel samal päeval kirjutasin Halde-nile:

„Usun, nüüd on paras aeg.“

Vana aadel.

Maurice Leblanc.

Kell seitse hommikul kümme kilomeetrit Pougues't eemal lakkas mootor töötamast.

Et vajalik kokkulepe sundis mind olema järgmisel hommikul Grenoble'is, siis ei jäänud mulle midagi muud üle, kui jätsin sõiduki sofferi hooleks ja asu-

sin teele, et sõita raudteega Nevers'ist edasi.

Just samal silmapilgul, kus pidin asuma teele, lähenes teine auto.

Kui tuleja märkas meie äpardust, peatus ta. Tundsin ära, see oli prints de Géricourt'i 40. hobusejõuline auto.

Ohtul enne seda oli ta oma abikaasaga söönud Paugues Splendid hotellis minu kõrval oleva laua juures.

Tõeliselt tuli ta ka ise sõidukist välja ja pakkus oma kaasabi.

Ta oli suure kasvuga külgetõmbava elegantsiga. Tema siledaks aetud inglise nägu väljendas tahtejõudu ja intelligentsi, suurtsugusust.

Kui jutustasin enese äparduse, palus ta võtta aset enese sõidukis.

„Teie ei sünnita meile kuigi suurt tülid, sest sõidame Aix de Bains'i, Grenoble asub selle lähedal ja raudteega...“

Ta tegi nii südamlikult ettepaneku, et heitsin nõusse. Printsess de Géricourt, keda tema mulle esitas, väljen-

Ta oli vaimustatud minu piltidest, kuid kõneles nii, just kui poleks tema neid näinudki.

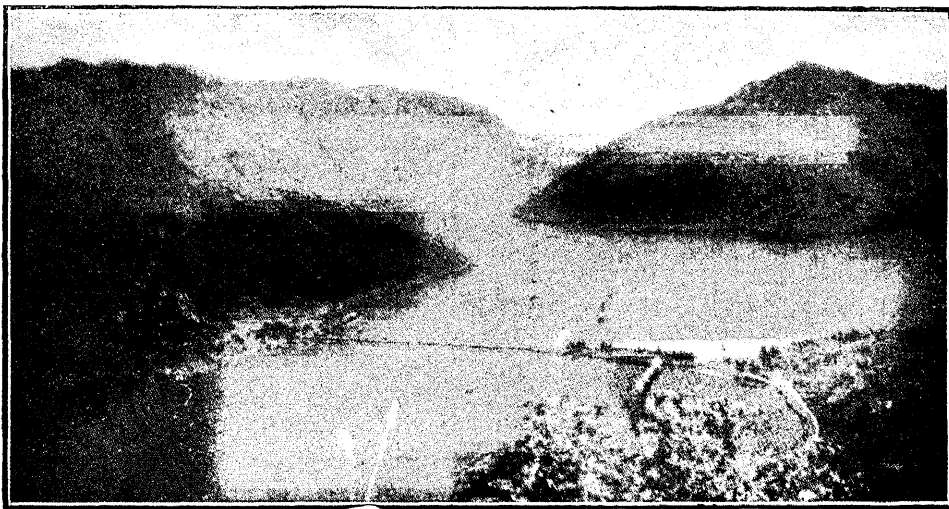
Siiski oli ta hea seltskonnainimene, hea veinidetundja ja suutis palju kannatada.

Mis mulle noorte inimeste juures eriti meeldis, oli suurepäraline lihtsus.

„Seda leidub sagedasti“, võib ütelda, Muidugi, kuid meie oleme õgustatud uskuma, et on raske olla lihtne ja tagasihoidlik, kui kannad Prantsusemaa kuulsamat perekonnanime ja oled ka suuremate maaalade omanik.

Lühidalt öeldud, nad kütkestasid minu.

Reisi lõpu poole olime juba ükstei-

Põhjatirooli luuleline maastik.

das head haridust ja hästikasvatatud peensust.

Esmalt oli tapisut kuiv-kange, pea-aegu külmalt tagasitõrjuv, kuid aja-jooksud muutus soojemaks, hakkas rohkem kõnelema.

Kuna prints asus sofferi kõrvale ja sellega vaheldamisi juhtis autot, istusime meie taga ja vestsime lõbusasti. Meil oli hulk ühiseid tuttavaid: de Gray, Chevrely, hertsog von Campiègne, madam d'Astor... Peale selle tundis printsess huvi kunsti vastu, tundis minu paremaid pilte ja kõneles nende üle suure kunstitundmisega.

Meie einetasime Mâcon'is,

Märkasin, et prints oli enam temperamentlikum, kuid pealiskaudsem ja pisut vähem kultiveeritud.

sele rohkem lähenenud. Printsess oli vaimustav reisikaaslane.

Oli imetore päev, päev kadus tore-dasse hämarusse. Meie kõnetoon muutus vaiksemaks, liigutavamaks. Kas tohin ütelda, et printsessi ja minu vahel tärkas rohkem kui õrnust ja temas oli midagi, mis minule töötas —

Ei, — ent siiski, miks kõnelesime sarnase tõsidusega? Ja milline tund-muste kooskõla kütkestas meie hingi vaadeldes ümbritsevat loodust. Meie läksime lahku Aix linnakeses, kuid leppisime kokku, et kohtame Pariisis. Printsess avaldas elavat soovi, et mina maaliksin tema näopildi.

Sõitsin raudteel Grenoble'isse ja kui olin enese asjatoimetused lõpetanud, siis ruttasin kiiresti Aix'sse tagasi.

Aadeliseisuse esitajatega läbikäimine polnud mulle sugugi vastumeelt. Kuulusid nende sekka, kelle peale ei jäta sõnakene „von“ avaldamata teatud mõju.

Andsin ära enese nimekaardi Géricourt suvilas.

Järgmisel hommikul paluti mind hommikueinele.

Suvila või õigemini palee asub pitsu linnast eemal Mout-Rénard'i esimestel kungastel. Teda piirab itaalia renaissansis ehitatud sammaskäik. Livredes teenrid asusid vestibüüls.

Üks nendest juhtis minu mitmetest salongidest läbi väiksesse buduaari, kus asus arvurikas seltskond.

Kui mind teadustati, tõusid istmetelt härra ja daam ning lähenesid mulle.

Härra ütles, et ta on väga rõõmus saades teada minu nimekaardilt, et sarnane kuulus kuntsnik peatub Aix's ja et teda rõõmustab näha mind einelauas.

Siis esitas ta mind oma abikaasale, printsess de Géricourt'le, kes tervitas mind kaunis kõrgilt.

Olin üsna segane.

Need olid siis prints ja printsess. See väikene, tüse, hariliku välimusega isand ja too lihtne, vähenõudlik daam. Ent kes olid nood teised.

Ma ei julgenud toda küsida ja olin vististi kaunis rumalas seisukorras. Ül-

diselt pean ütleva, et olin jutuvaine kesk-kohaks ja et minu vastu tunti huvi.

Mindi söögisaali.

Asetatuna kahe vanapoolse, jutukate daamide vahele, vaikisin peaaegu täiesti.

Kui ma pärast suppi tõstsin silmad juhulikult majahärra poole, nägin seisvat tema seljataga teenrit, kelles tundsin ära enese reisiseltsilise, tolle armastusväärilise isanda, kes oli mulle pakunud kaasabi teel.

Meie pilgud kohtasid.

Ta naeratas vargsi.

Mulle tungis veri pähe.

Milline kitsendus!

Too ilus, suurekasvuline mees mõjurikka näoga, kas ta polnud seda teenistuskohta väärt, kus asus?

Pärast lõunasööki, kui toolidelt tõusti, pugusin salajas minema.

Keegi toaneitsi aitas mulle palitu selga ning sosistas sealjuures: „Homme teeme Hippolyte ja mina ühe autosõidu sellel ajal, kui härrased sõidavad supelusaatusesse. Kui härrad soovivad...“

Pöördusin kiiresti ümber.

Too oli minu reisiseltsiline, kellega minu hing oli nii imekenas kooskõlas, maailmadaam, kelle näopildiga pidin esinema järgmisel kunstinäitusel. —

Vihaselt kiskusin tema käest kepi ning kadusin.

Juhus.

M. G.

Juhus ja Jumal kõndisid kord linnaulitsal.

„Kuigi olen ärarippuv Sinu seadustest ja, nagu Sa ütled, isegi vördjas, ta-

han Sinule siiski näidata enese võimu, mille vastu on Sinu oma tühine püüe.“

Jumal vaikis ning silmitses tumesinist taevast.

TAPETE

uue maitserikastes mustrites, suurimas valikus ja **seinapappi** soovitab võistlemata odavalt

eri-tapeediäri TALLINNAS.

ISAK VEELMANN

V. Tartu mnt. nr. 22. kõnetr. 5-82.

omas majas

Plisseeritakse

kõige moodsamalt,
kõige korralikumalt
ja kõige kiiremalt.

Suur Roosikrantsi nr. 15—3.
TALLINN

V. A. Indermitte

„Vaatle toda majal“ tähendas Juhus. „Mida näed Sa seal avatud aknast?“

— „Näen ema ja last,“ kostis Jumal rahulikult, „näen head valurikast ema, sest tema silmisläigivad rõõmupisarad lapse pärast. Vaata kuis saamatult tahab väikene enese vankris üles upitada! Nagu väikesed päikesed säravad tema silmad, kui ta õnnelikult seisab jalgel. Olen inimestele andnud vaevalt kenamat kui lapsukene. Ent näen ka varju.“ Ja Jumala hääl muutus kurvaks. „Mehe ja naise südamed tahavad jääda üksteisele võõraks: nende armastuse on sulgunud tume uks. Nad ei suuda avada armastuse ust, sest süü on teinud nende käed nõrgaks. Häda, kui varjud pimestavad kolme südant!“

Juhus ei pannud sõbralikke sõnu tähele. „Kas näed seal toda käsitöölisi? Ta kerjab ning koputab nüüd naise toa uksele.“ Juhuse näoilme muutus neid sõnu kõneledes kalgiks ja liikumatuks.

Jumala silmad suurenesid ning löid särama.

„Tema avab näljasele ukse,“ kõlab teravasti kuid kõlata Juhuse hääl. „Ta jätab lapse üksinda vankrisse. Üsna üksinda. — Väike tähtsusetu kärbes, üks Sinu loodud olevustest, mängib lendledes lapsukese ees. Ta haarab kärbse järele. Ta silmad säravad püüdes. —

Seal! — Ta kukkus üle vankriserva põrandale. — Minu sõber, surm, oli kärbsega.“

— „Ta on surnud,“ ütles Jumal ja tema hääles oli midagi paitavat. Jumal ainuüksinda kuulis ema kisa, mis oli üliloomuline ja langes mööganana, mis purustab maailma.

Juhus kahvatus ning häbenes valgest, mis levines Jumalast. Ent ta ko-

gus enese jõu kokku ja hirvitas kahju-rõõmuga:

„Mees, kes tuleb praegu trepist üles, on lapse isa.“ Siis tõmbas ta enese suunurga villu ning vaatas armutute, inetumate silmadega üle enese kätetöö tühjusesse.

Jumal vaid ütles: „Nüüd vaiki ning vaata!“

Liikumatuks lammas noor ema lapse kõrval põrandal. Tarretununa seisis mees. Ta suutis ainult ohata, kuigi teda tabasid nuiahoobid ja katkesid kandle kuldseid keeled, mille heli oli teda köitnud tähtede külge.

„Hanna!“ Suurte, põlevate silmadega kummardus tema naise üle. Ning see haaras temast kinni nagu uppuja. Mõlemad läbistas kole, metsik valu. Nende hingedes avanes aeglaselt tasakesti tume uks; kaks varju muutusid valguseks. Valu enese vägeva jauni tulega hävitas nende hingedest kõik alatuma, vastuhakkava. Surnud lapsukene lõi nende südamete vahele silla, mida mööda võisid rännata edasi-tagasi salajasemad mõtted. Mõlemate värisevad käed kohtasid teineteist lapse siidpehmetel juukstel. Kui nad üles tõusid, ja lõpmatumas valus asetasid lapsukese asemele, siis olid nad kui preestrid, kes tõid altarile püha urja. Rind rinna vastu, käsi käes seisis nad seal ja palvetasid sõnadeta, hääletumalt.

Seal pöördus Jumal nende poole ning õnnistas neid.

Hambaid kiristades aga läks Juhus inimeste juure, kes ei tahtnud midagi teada Jumalast. Ja ta lõi neid, nii et nad ainult roomasid nagu loomad. Jumal vaatas vaid kurvast enese ette, sest ta teadis, et ta ei võinud seal olla abiks.

EUGEN BRANDT

Muusikatarvete kauplus

Pikk tän. 29.

Tallinnas.

Postkast 91.

Asutatud 1873. aastal.

Kõige suurem ja täielikum noodiladu Eestis.

Kõiksugu muusikariistad ja kõik tarbed. Grammofonid, plaadi nõelad mitm. kuulsat. vabrikutest. Ilmakuulsate klaverifirmade ainuesitaja Eestis.

RUD. IBACH & SOHN, Barmen. RÖHILDH — Weimar.

Võluloss.

Gustav Adolfo Bequer.

Somentano elanikkudele on määratute aegade vältel kindel, et Trasmoz on vägevate nõidade pealinn ning kogumiskoht kogu ümbruskonnas. Seal asuv loss, nõndasama ka Barahana saagadega kaunistatud ümbrus kui ka kuulus Zugarramurdi org on esimese klassi kohtamiskohaks ja öiseteks kokkutulemispaigaks luuavarreseljas ratsutajaile, heledavatsalistele kärnkonnadele ja siku kirjule austajakarjale.

Selle kindluse asutamise kohta, kelle vägevad varemud, tumedad sakilised tornid, õudsed õued, sügavad keldrid annavad tõenduse, et nad on sarnase kuratliku isiku väärilised, on olemas rahvasuus vana saaga, mille päritolu ulatab tagasi mauride valitsemise aega, seega ajajärku, mis on talurahvale sarnase tähtsusega, nagu meile eelajalooline muinasjuttude ja müütide aeg . . .

Uhel päeval sündis seega, et paganate kuningas tuli praeguse Trasmoz lähedusesse ning silmas seal enese imestuseks mäge, mille kõrgus, järsud veerud, vesiloodis kaljuseinad nagu looduse valmistatud olid, et olla toetuspunktiks kindlale, äravõitmatele kindlusele . . . sarnase toetuspunkti tähtsus riigi piiri läheduses oleks määramatu. Ta pöördus seepärast enese saatkonna poole ja ütles mäe tipule tähendades:

„Ma sooviksin, et seal asuks loss!“

Keegi vana kerjus, kes toetus reisi-kepile ja kandis õlal viletsat kerjakotti, läks juhuslikult sealt mööda ning kuulis, mis ütles kuningas. Ta ruttas kuninga juure. Et ta mitte ei satuks selle

hobuse jalge alla, haaras ta hobuse valjastest kinni ja sõnas:

„Kohustun tuua juba homme Teile lossi kuldsed väravavõtmed, kui nime-tate minu eluaegseks lossi valitsejaks!“

Kuningas ja ta saatkond puhkes heledasti valju häälega naerma, kui kuulis kerjuse kentsakat ettepanekut. Vürst viskas temale hõberaha ja ütles naljatades:

„Sähke ja ostke enesele selle raha eest leiba ja sibulaid hommikueineks, härra kiiresti ehitatava Trasmoz lossi eluaegne valitseja! Meid aga jätke rahule ning ärge tülitage enam!“

Ettevaatlikult, pehmesti lükkas vürst kerjuse kõrvale, andis hobusele kannukseid ja kihutas minema saadetuna päälikutest, kelle kuldkaunistustega rüüd kõlisesid taktis, kuna nende alt valgendasid kaugele lehvivad valged burnusid.

Kerjus kummardus, et võlta maast raha. Rüütleid võis vaevalt veel näha tolmupilves, mille tekitasid hobused. Kui nad hetkeks peatusid, hüüdis kerjus neile järele: „Seega siis kinnitate minu lossi valitsejaks?“

— „Muidugi!“ kostis kuningas kaugele, enne kui ta keeras teekäänaku varju. „Kuid ainult ükel tingimusel, et ehitate veel sellel ööl lossi üles ja toote homme hommikul lossivärava võtmed Tarazonasse!“

Kerjus oli rahul kuninga vastusega. Alendlikkuse märgiks suudles ta raha, mille ta oli võtnud maast. Oli ta selle sidunud enese valge turbani soppi, jat-

Kondiitri ja pagari ärid

K. KAASJK

Mundi nr. 4. :: Voorimehe nr. 7. Telefon 34-83.

Alati **rikkalik valik** igasuguseid kondiitri maiustusi ja pagaritööstuse saadusi, valmistatud kõige parematest I järgu tooresainetest. Eriti eeltulevaks pühiks suures valikns **pipar-koogid** ja **mesilleivad**.

Hinnad võistlemata odavad.

Korindid on

odav, terviselik, maitsekas, toitev

toiduaine.

kas ta aeglaselt teekonda Trasmози küla poole.

Trasmoz koosnes tollel ajal viieteistkümnest kuni kahekümnest armetust onnist, kus elutsesid kaunikene hulk karjaseid, kes hoidsid eneste karja kuni Moncayo veereni. Samm sammult, et mitte kukkuda ega komistada, nagu keegi, kellel on kanda kahekordne koorem, elatud aastad ja käidud kauge teekond, jõudis kerjus viimaks külasse.

Nagu kuningas käskinud, ostis ta enesele tüki kuiva leiba ja kolm või neli ilusat valget, mahlast sibulat, ja istus siis oja kaldale, selle koha lähedusse, kus külaelanikud harilikult käisid endid pesemas. Oli ta võtnud enesele nii mõnusa puhkepaiga, hakkas ta kasinat toitu sööma sarnase isuga ja liigutama enese kõhnu paari harva habemetüükaga kaetud lõualuud sarnase kiirusega, et pealtvaatajal tekkis oletus, nagu poleks ta kogu päev otsa midagi söönud, sest päike oli just veeremas mäekinkude taha, lõpetama päevast teekonda.

Kui kerjus nii istus ojakese kaldal ja nii hea isuga söi kasinat toitu, tuli sinna üks kohalikkudest karjastest. Pöördes tegi ta ettekirjutatud kummarused ja algas selle järele pesema enese silmnägu ja käsi, kuna ta seal juures pomises palveid. Sellele järgnesid veel viis või kuus karjast. Olid nad lõpetanud palvetamise ja ka pesemise ning olid endid kuivatanud, kutsus kerjus nad enese juure ja sõnas siis neile:

„Olen rõõmuga jälginud, et olete head prohveti austajad . . . Ei päevaste toimingutega seotud mõtted, ei ka teie elukutsega seotud väsimus suuda teid takistada täitmast kogu eeskirju, mis prohvet nõuab usklikeudelt. Oige muhameetlane omab varem või hiljem palga. Ühed saavad selle juba siin maailmas, teised paradiisis. Kuid on olemas ka sarnaseid, kellele tasutakse siin maailmas ja ka paradiisis — ja nende sekka kuulute ka teie!“

Kogu kõne vältel ei olnud karjased pööranud silmi vanakeselt. Ka nemad pidasid teda kerjuseks, arvestades viitsa kehakattega ja kehva toiduga. Kui ta nüüd vaikus, vaatasid nad arusamatult tema otsa; nad ei taipanud, kuhu ta sihtis sõnadega — kas polnud nad vahest mitte sissejuhatuseks almuse palvele . . . Ent nende suuremaks imestuseks jatkas vanakene:

„Olen tulnud kaugelt maalt, et otsida teenijaid ja kaitsjaid ühte väga vana lossi. Igal kohal olen ma istunud kaevu juure, suurtes linnades mosheede lähedusse, kus palmide varjus vesi vülisedes langeb parfüürist anumasse, ja nägin seal, kuidas paljud mehed toimivad pesemist. Ühed tegid seda ainult puhtuse pärast, teised sellepärast, et kõik toimivad nii või et seega lasta esile paiste eneste näilist vagadust. Kui ma aga siin üksikus kohas nägin teid, kes teie olete varjul kõikide pilkude eest, ainult selle näo ees, kes valvab ig suareliku töö ja tegevuse üle, — kui ma nägin, kuidas teie täidate prohveti eeskirju ainult kohusetunde põhjal, siis ütlesin enesele: „Need mehed on kindlad usus, nad on sama kindlad ka teenistuses!“ — Sellepärast ei pea teie mitte enam halva ilmaga ja külmaga kolama mägedes karjaga, et teenida tüki kuiva leiba toiduks. Foredas lossis, millest teile kõnelesin, leiate teie toitu külluses ja võite elada mõnusat elu, — Sina, minu sõber, oled tornivaht, sa pead panema tähele luurevalvurite signaale mägedes, pead olema valmis panema põlema iga silmapilk öösel märguandetu, et ta oleks kaugele nähtav, nagu ingli leekiv tutt kiivri küljes! — Sinu hooleks jääb langesild ja kaitsevõre! — Sina pead iga kolme tunni järel käima kord vaatamas igat torni, mis asuvad valmismüüri ja kaitsemüüri vahel — Sinu hooleks usaldan tallid! — Sinu hooleks jäävad laagrivarustus ja laskeained! — Ja sina, kui viimane, oled toidutagavara ülevaataja!“

Kuldaurahadega kroonitud kohvitööstus

Tallinn,
Teliskivi 44, „ESTO“ Tel. 22-69.

Soovitab perenaistele hästituntud peene ja puhtamaitselisi **vilja-** ja **oakohvisid.**

Kauba headuse eest vastutus.

Karjased ei teadnud, mis arvata ülalause ja imestuse pärast uuest heategijast, keda neile oli juhus saatnud. Kuigi ta kehvi välimus mingi kombel polnud kooskõlas suuremeelsete pakkumistega, oli üks karjastest siiski pea-aegu veendunud ja küsis vanakeselt:

„Kuid kus asub siis loss? Mina isiklikult olen nõus võtma vastu Teie pakumist ning usun, siis olejatest pole ühtegi, kes ei mõtleks sarnaselt, kuid peatingimus oleks, et loss ei asuks siit mitte liiga kaugel. . . . Meie igaüks armastame maalapikest, kus oleme tulnud ilmale ja oleme kord juba harjunud elama nende kaljude vahel. . . .“

— „Olge sellepoolest mureta!“ kostis vanakene rahulikult. „Ta asub siin üsna lähedal. . . . Kui päikene läheb looja Mancayo tipu taha, siis langeb lossi vari teie küla peale.“

— „See ei taha olla vist küll õige,“ kostis karjane. „Siin ümbruses pole ei lossi ega kindlust ja esimene vari, mis langeb alla küla peale, tuleb sellelt mäelt, mille jalal ta asub. . . .“

— „Kuid just sellel mäetipul asub ka loss! Seal on olemas kivid, ja kus on olemas kivid, seal on ka loss. . . . just nii, kui kaua asub vari esialgul suunas ja viljapea — viljateras,“ ütles jonnakalt eriline vanakene. Olid karjased olnud siiasaadik kahevahel tema üle, siis ei kahelnud nad nüüd sugugi enam, et temaga ei ole kõik mitte kõige paremas korras. . . .

„Ja sina oled vististi tolle lossi üleml!“ hüüdis üks karjastest eneste kaaslaste naerulagina saatel. „Milline loss, selline lossiüleml!“

— „Iseenesest mõista, et mina olen see,“ kostis vanakene endise rahuga,

vaadeldes muigates enese kaaslasti. „Kas arvate, et ma pole sünnis sarnasele auametile?“

— „Muidugi mõista, kõlbate küll!“ pahvatasid kõik korraka ühest suust. „Vaadake, päikene on veerenud looja suure mäe varju ning Teie lossi armuline vari varjab juba meie kehvi hursikuid. . . . Oh vägevam ning paljukardetavam Trasmози kindluse lossi üleml! Kui on Teie Kõrgusele kuidagi vastuvõetav, siis paluksime seekord leppida puhkepaigaga meie lambatallis, kuhu võime anda Teile puhtaid õlgi. Kui tahate aga meelsamini viibida puhtas õhus, siis võtku Allah Teid ise enese isikliku hoole alla ja prohvet saatku Teile inglid, kes leekiva mõõgaga Teie juures valvaksid!“

Neid koomilise pühalikkusega öeldud sõnu saatsid nad sügavate kummardustega. Ning valjusti naerdes kent-saka seikluse üle pöörasid karjased tuldud teed tagasi külasse. —

Meie sõber ei lasknud ennast kuidagi heidutada. Ta lõpetas suurima südamerahuga söögi, tõstis peoga ojast selget vett joogiks, äigas käeseljaga suu puhtaks ja raputas maha kuuelt leivaraasukesed. Selle järele viskas ta seljakoti turjale ja toetudes okslisele kepile jätkas ta endises suunas teed.

Saabus külm ning pime öö. Moncayo mäetipule kogunesid pikad tinakarva hallid pilveribad, kes senikaua, kui neid veel valgustasid loojeneva päikese kiired, ootasid kuni veeres päikene, et siis laskuda alla koledate elukatena tühjale maapinnale. . . . Kauge silmapiir, mis oli nähtav üle mägede, läks kahvatumaks ja kahvatumaks, et läänes minna punakaks lillaks, kuna idas samal ajal tõusis kuu suur ja särav, kui mõne sõjamehe kilp. Taeva-laotuses löid sirama üksteise järele taevatähed kahvatuma valgusega, kui öövalitseja kuu.

Vanake näis ümbrust hästi tundvat. Ta teadis, millist jalgrada mööda minna, et jõuda peagi enese rändamise sihile. Ta jättis küla pahe-mat kätt, ronis kaunis suure vaevaga suurte kaljumürakate ja tammede wahelt ülespoole, mis ka tänapäevalgi katavad mäe veergusid ja jõudis viimaks mäe harjale.

Pilkane pimedus kattis maad. Ainult

vahetevahel suutis kuu valgus tungida läbi tihedate pilvesagarate.

Igamees oleks kartnud sarnases üksikus kohas, looduse surmavaikuse puhul ja nähes Moncayo fantastiliselt moonutatuid jooni, mille lumega kaetud tipud sarnanesid kiwinenud mere hiigla lainetele, oleks kartnud tungida sarnasest metsikust tihnikust, kuhu karjased vaevalt julgesid tungida päise päeva ajal. Kuid nagu vast ehk isegi oletate, (kes ei ole veel oletanud, kuuleb pea), et vaene kerjus oli suur võlur määramatu võimuga ja suure kuulsusega. Mitte rahuldudes sellega, et ta jõudnud mäe otsa, ronis ta veel selle kõige kõrgemale tipule ja vaatles sealt ümbrust sarnase rahuga ja kindlusega, millisega kaljukotkas vaatab kalju tipult asuvast pesast alla järsku kuristikku.

Oli vanakene mõni aeg tehtud pingutustest puhanud, võttis ta seljakotis esile imelisekuulise eseme, siis näritud nurkadega paksu raamatu ja selle järele lühikese, poolpõlenud rohelise küünlajupi. Kõhnelt mate, kondiliste sõrmedega hakkas ta eseme ühte metallist otsa, millel oli laterna kuju, tugevasti hõõruma, kuni tuli nähtavale nõrksinakavärviline värisev valgus. Viimaks lõi lõkkele leek, mis ei kustunud Selle leegiga süütas ta põlema rohelise küünlajupi.

Selle järele asetas ta ninale määratu suurte ümarguste klaasidega prillid ja hakkas lehitsema nõrga küünlatule valgusel suurt, paksu raamatut, mille ta hõlbuse mõttes oli asetanud lamedale kivile. Raamat oli täis kujusid ning saladuslikke märke, täis Araabia, Käldea ja Siiria kirjatähti, kirjutud sinise musta, punase või lil'a tindiga. Kuna uuskunts-

nik keeras ühte lehte teise järele, pomises ta läbi hammaste igasuguseid arusaamatuid sõnu. Vahete vahel katkestas ta pomisemise ja luges pool laulva õudse häälega mingi hindla võlumisvalmis lüües jalaga takti ja vehkides vaba käega, just kui oleksid ta ees kuulajad.

Oli ta lõpetanud ühe võlumise osa ja appi kutsunud kõik õhu ja maa, tule ja vee vaimud, tulid kuuldavale ümberingi iseäralised helid, mis kõlasid kui lugematute tiibade kahin, kui arvamatu hulga inimeste tasane jutukõmin ja sosin . . .

Kui tormilisel sügiseseel päeval taevaservale kuhjuvad kõuepilved ja ähvardavad tuua sadu, siis lendavad sagedasti sarnase kohinaga kured kolmnurgas. Ent mis siin pani imestama, oli see, et midagi polnud näha, isegi siis mitte, kui tiivadelöök tundus sündivat lähemas ümbruses, kui tuuleõhk liigutas puudelehti ja kui jutukõmin ja -sosin kuuldus ikka valjemini. Kõik näis olevat vaid ettekujutus või unelm.

Võlur vahtis igasse suunda, just kui vaadelda neid, kes olid nähtavad vaid ainult temale. Ja nähtavasti olles rahul tehtud tööga jatkas ta katkestatud lugemist. Niipea aga, kui ta hakkas lugema väriseva, pisut kraaksuva ja osalt läbi nina tuleva häälega, valitses ümberingi suur vaikus. Nähtavasti jälgis kogu maa, taeva lähed ja öövaimud võluri lugemist.

Pea hääldasta magusaid sõnu pehme, paluva häälega, pea jälle oli ta häälel kare, kindel, lühikene käskiv kõla. Ja nii luges ta kuni raamatu viimse veeruni. Siis aga tekkis nägematus kuulajaskonnas jutukõmin sarnane sellele

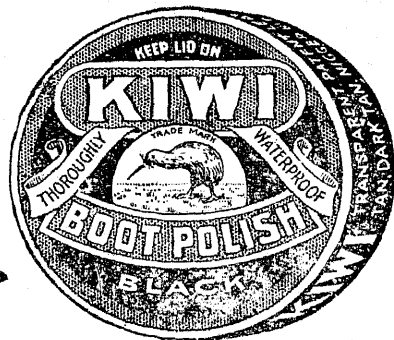
Kontor ja ladu:
Tallinn, Gonsiori 26—2
Tel. 305—31

Nõudke igal pool.

Kõik ostavad
The North British
Rubber Co Ltd.
botikud-kalossid

Eelistatud tugevuse tõttu

A. Hilgendorff

Parim saapamääre

Mäeüksilduses.

kui kristlikud palvetajad igauks oma häälekõlaga ütelnud „Aamen!“ palve lugemist lõpetanud preestrile. Vanakene lõi raanatu kinni, puhus rohelise küünla surnuks ja võttis prilli ninalt.

Juba tollel ajal, kui ta luges võlumisvalemeid, oli ta kasvanud alatasa suuremaks, paisunud vägevamaks ja oli täitunud üliloomulise jõuga ja energiaga. Nüüd seisis ta sirgesti püsti kalju kõige kõrgemal tipul, kust võis näha penikoormate kaupa Moncayo külgi ühes nendes olevate orgudega, kaljudega, kuristikkudega ja koobastega. Ta seisis seal ülespoole löstetud peaga laialisirutatud kätega, millest üks oli sirutatud itta, teine lääne ja pöördes kõikide lugematute ja saladuslike olevuste poole hüüdis ta kaugele kõlava häälega, käsutades neid, kes võluvuse mõjul allusid temale ning ootasid temalt kärke:

„Vetevaimud ja õhuvaimud, kes teie õonestate kaljusid ja langetate vägevaid puid, — asuge tööle ning kuulge mu sõna!“

Esiteks tasakesti, just kui tõuseks lendu tuide kari . . . siis valjemini, just kui peksaksid purjed vastu maste,

oli kuulda tiivade kohisemist, oli kuulda, kuidas nad liikusid imekiiresti . . . Ja see kohin paisus, paisus alatasa tugevamaks, kuni ta viimaks paisus hirmsaks just kui läheneva tormi hulumi-seks. Ligiläheduses asuvad mägestiku ojad karglesid ja väänlesid sängis vahutades ja vihaseks saades nagu määratsejad maod. Kole torm hulul kaljulõhestikkudes, keerutas tolmupilvi ja kolletanud lehti enese ees, raputas puudelatvu ja painutas neid maani. Polnud midagi iseäralisemat ja koledamat kui see möll, mis piirdus ainult väikese maaalagal. Sest kuu jätkas vaikselt ning rahulikult enese teed taevas ja kauge-tel, kõrgetel mägestiku tippudel hõljus uduloor.

Kaljud raksusid, kui ähvardaksid nad lõhkeda, ja varjatud jõust lennates tuhandeteks kildudeks, püüdsid nad just kui lennata kaugele õhku. Kõige jämedamad puud ägisesid ja raksusid, nagu vabaneks igal silmapilgul nende kiudude kokkuhoiu jõud ja just kui puruneks nende kare koor üksikuteks osadeks.

Oli mäge kolm korda järgimäe värin läbistanud, vabanesid kaljud ja raginaga kukkusid puud maha. Ja kohe hakkasid kaljud ja puud tuulispasa kombel õhus keerlema, et tiheda vihma sadada maha sinna kohta, mis võlur oli esmalt määranud teda teenivatele vaimudele. Kõige tugevamad palgid, kõige raskemad raudkivilohmakad ja tumedad põllupaod, kuigi nad olid korratuses paisatud õhku, langesid ime-likul viisil korralikult üksteise otsa ja moodustasid kõrge müüri, mille pragudesse mägestiku oja kandis väikseid kivikesi ja liiva, mis ühendas neid just kui lubjaga, millest ajahammas ka ei hakka kinni.

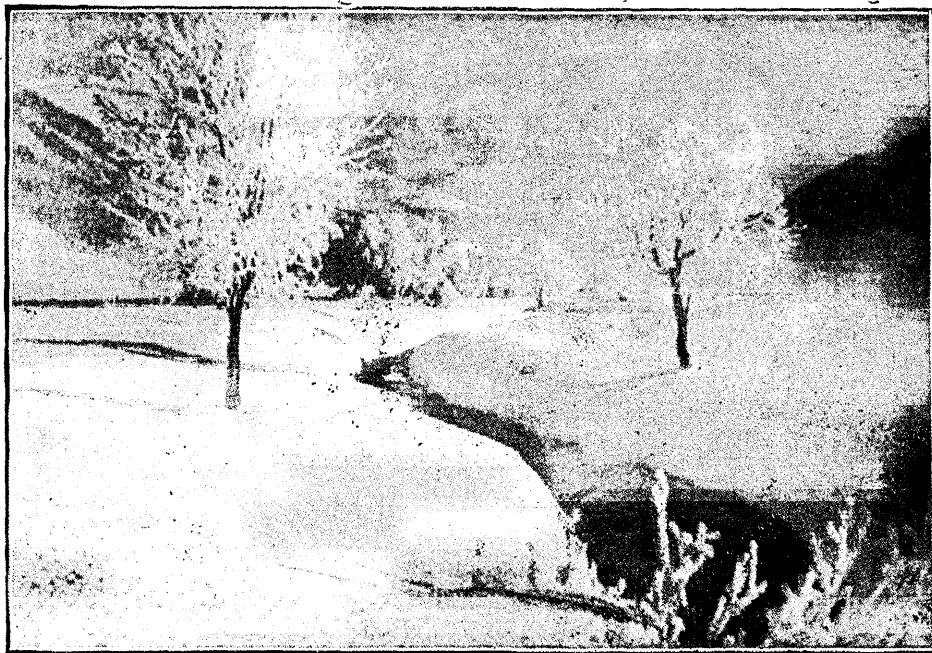
„Töö edeneb! Kiiremini! Kärmemini!“ pomises vanakene. Peamekasutama igat hetket. Öö on lühikene, pea laulab kukk ja kuulutab päeva algust.“ Seal juures kummardus ta alla sügava kaljulõhe üle, mis oli tekkinud mäevärisemisel, ja just kui oleksid seal peidus olevused, pöör-dus ta käsuga nende poole:

„Teie maavaimud ja tulevaimud, kes teie tunnete maa sisemuses metal-lide sooni ja kuna teil ligipääs on maa-aluste käikude kaudu hõõguvate laa-vamassideni: — asuge tööle ja viige täide mu korraldused!“

Vaevalt oli kaja eemale kandnud viimase võlumise sõna, kui tuli kuuldavale tume, pikaldane, kauge kõmin. Kolin muutus ikka tugevamaks ja tugevamaks ja paisus mürinaks, mille moodustab ratsaväelaste väeosa, kui ta ratsutab üle puust silla. Siis sarnanes see kolin hobustekapjade plaginale, põrandalaudade kriuksumisele, kettide kõlinalle, raudriiete, kilpide ja piikide kõlinalle. Kui kära muutus alatasa suuremaks, purskas kaljulõhestikust esile sädeme te sadu just kui suurest sepikojast ja kõikides kuristikudes kajas mitmekordselt vastu just kui tuhandete haam-

mata sadasid alla alasile ja moodustasid seega tolle kuradisümpfoonia taktikkuse. . . .

Külaelanikud olid ammu selle kõrvulukustava põrgukära puhul unust virgunud, kuid ei julgenud pista pead aknast välja, et juurelda imelise maa värisemise põhjust. Mõned olid nii hirmunud, et arvasid olema viimsepäeva ligi jõudnud. Nad ootasid, et igal silmasilmapilgul astub uksest sisse surm, mähitud kõdunenud surnulinasse ja istub ise paatjal hobusel, nagu seda on kirjeldanud prohvet enese ilmutusis, kui surm hakkab maa peal valitsema.

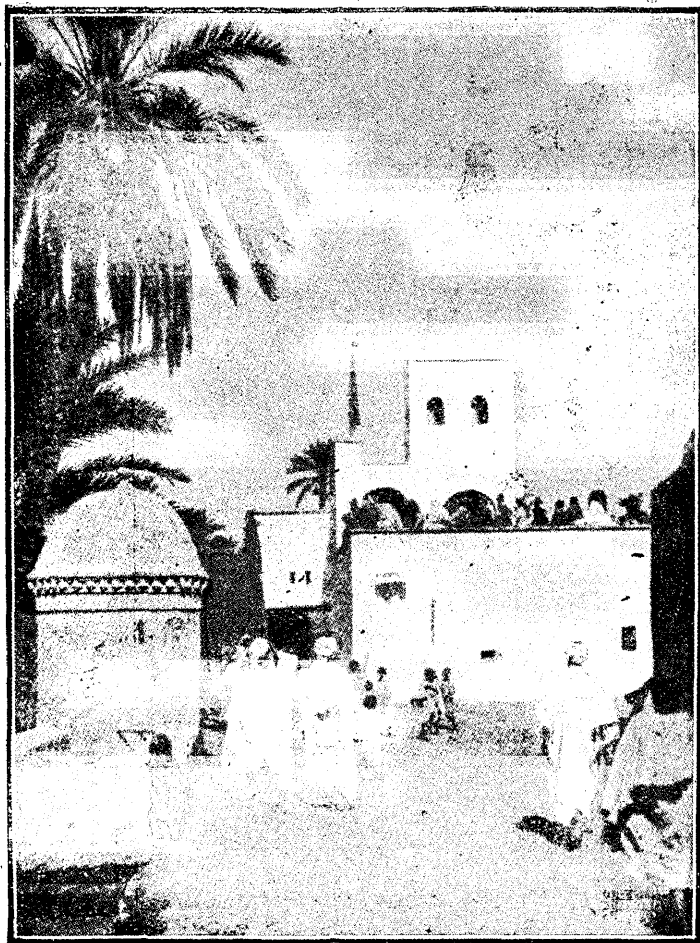

Albert Štelmer. Lume kätte all.

rite kolksimine, mis metsiku kolinaga langevad alasile: nood olid maaalused, härjapõlvlased, kes töötasid metallide kallal, septsesid neist raudväravaid, langevaid võreuksi, sõjariistu ja kõike seda, mis vaja tulevase kindluse kaitseks ja täiendavaks varustuseks. Too oli kirjeldamatu kisa ja kära, kõikide võimude kütkest järsune vabanemine! Siin hulus torm lõhestades kaljupanke, mis kolisesed kuhjusid mäe tipule; seal mühises ja kohises mägestiku oja, seal murdusid raksudes suured igivanad puud . . . ja kõigile sellele liitus vasarate lõpmatu tagumine, mis vahetpida-

See kestis kuni peaaegu koiduni. Kui esimene kukk külas saputas tiivu ja tere tas valju kaugele kostva lauluga uut lähenevat päeva, siis oli kogu lummus möödas. — —

Samal ajal oli lõpetanud ka kuningas une, et ta loomulikult tõusis ikka vara üles . . . või et magadistoaga ta polnud harjunud (mis ka võib olla võimalik). Ta oli nimelt teel pealinna, millise tee ta sõitis väikeste osade kaupa ja oli seepärast saatnud mööda selle öö Tarazonas. Ühe hüppega kargas ta asemelt nii kiiresti kui iganes võimalik ja oli ta mõni hetk hüpanud ühelt jalalt

Biskra taas kõrbes,

kus üsna harva sajab vihma. Kui ilmuvad vihmapiilverd taeva-
laotusele, siis pühitsevad elanikud seda aega kui suurt püha.

teisele, läks ta aeda, et hingata hommi-
kust värsket õhku.

Veel polnud möödunud tund aega sellest, kus ta juhuslikult ainult ühe pääliku saatel jalutas pargi keerulistel jalgteedel ja vestis sellega sõbralikku juttu, nagu seda oskab vaid kuningas ja pealegi veel maur —, kui üks tema kiirematest piirivalvuritest higiga ja tolmuga üleni kaetud kiiresti tema juure jooksis ja pärast ettekirjutatud tervitusi lõõtsutades sõnas:

„Oh usklikkude vürst ning valiseja, Kastilia piiri läheduses on sündinud midagi eriskummalist! Trasmozi mäe tipul, kus meie eile nägime vaid kalju-
rahnusid ja kibuvitsapõõsaid, leidsime päikese tõusu ajal ühe lossi, ühe sarnase suure, kõrge ja kindlasti ehitatud lossi, mille sarnast kogu riigi piirides

ei leidu. Alguses arvasime, et näeme viirastust; me uskusime, et udu, mis ümbritses tolle hommikul mäetippu, kutsus meie silmis esile sarnase peitepildi. Ent siis tõusis päike ja udu kadus, kuid loss asus endiselt seal, hiiglasuur, morn ning ähvardav, valitsedes kogu ümbruse enese ligipääsematu vägevusega.“

Ruulata teadet ning meeletuletada samal momendil kerjust seljakotiga, oli kuningale ühe helke töö; ja ühendada neid mõlemaid mõtteid üksteisega ja heita sünge küsiva pilgu enese saatjatele ei nõudnud ka palju aega. Kahtlemata kahtlustas mauride valitseja ühte eneste emiiridest, kes oli jutuajamist kerjusega pealt kuulanud ja lubanud enesele naljatuse, mille sarnast ei leidu musulmannide etiketis ja ajaloos. Ta mängis enese kõvera mõõga käepidemega sarnasel viisil, nagu tal oli harjumuseks teha, kui ta suutis vaevaga taltsutada enese viha ja hüüdis siis halvasti varjatud ägedusega:

„Kiirest siia minu kõigekärmem hobune ja siis Trasmozi poole! Minu ja ka prohveti habeme juures — kui piirivalvurite teade osu-

tub muinasjutuks, siis lasen püstitada sellele kohale, kus peab asuma loss, häbisamba nendele, kes on tolle muinasjutuga hakkama saanud!“

Nii kõneles kuningas ja juba mõni minut hiljem ta sõitis või õigemini lendas enese saatkonna saatel Trasmozi poole.

Enne kui Tarazonast tulles jõutakse nõndanimetud Somontanoni künklike maastikuni, mis aegamööda tõuseb kuni mäeaheliku jalani, mille üle valitseb lumega ja pilvedega kroonitud hiigla Moncays, — takistab kõrgustik vaba vaadet senikaua, kui ei ole tõusnud tema tipuni. Kuningas oli jõudmas peaaegu üles sinna, mis tänapäev on tuntud Ciezma tipu all, kui tema ja ta saatkonna suureks imetluseks nägi enesele vastutulevat kerjust sellesama

seljakotiga, sellessamas kulunud ja lapitud ülikonnas nagu eelmisel päeval, peas seesamane närune, määrdunud turban ja käes sama tüse oksline kepp nagu eilegi. Kuningas jäi vanakese ette seisma. See laskus kohe põlvili ja võttis, ilma et ta kuningale küsimuseks oleks andnud aega, seljakotist purpurpunase rätiku ja sellest tõi ta esile kaks kuld imepeenelt valmistatud võtit. Ulatades neid võtmeid usklike valitsejale ütles ta;

„Oh kuningas! Olen pidanud enese sõna nüüd on järg teie käes, et lasete tubatud armu osaliseks saada mind, et täide läheks ka Teie sõna!“

— „Kas loss pole siis mitte mõni muinasjutt?“ küsis kuningas kaheldes ja silmitses pea ülitoremaid võtmeid, mis kullasisaldavuse ja peenikese tööta-

mise poolest ise terve varanduse olid väärt, pea silmitses ta jälle vanakest, kelle vilets välimus kutsus temas esile tungi anda temale almuse.

„Palun, võtke vaevaks teha mõned sammud edasi ja teie näete teda!“ ütles lossi valitseja (sest see pidi temale olema juba sellepärast, et oli täitnud enese lubaduse ja kuninga sõna oli sarnasel korral seaduseks).

Kuningas ratsutas edasi mõned sammud. Ta jõudis Ciesma tipule ja tõesti ilmus ta silme ette Trasmози loss, mitte sarnane, nagu ta olemas praegu, vaid millisena oli ta vanal hallil ajal oma viie hiigla torniga, saledate tõstesildadegaeraldatud sisemise torniga, sügavate maaaluste vangikodadega, tugevate, rautatud väravatega, tõstesillaga ja terava nurgeliste müüridega . . .

Kolm sõpra.

Hans Bethke.

Istusime sõbra raamatukogu toas sügavates tugitoolides, suitsetasime, jõime rheinveini ning kõnelesime sõjast. Üks meie hulgast, keegi Württembergi ohvitser, jutustas järgmise loo:

„1914. aasta sügisel olid meil Flandrias Varnetoni ja Messine juures kibedad päevad. Vahelduva õnnega kestsid ägedad lahingud, ilma et lõputule-

mus oleks selgunud. Olid ilusad, mahedad sügispäevad ja õhus hõljus midagi õrna, unistavat ning joovastavat. Ent seda koledam oli kontrast, mille moodustasid võitlushimulised, määrdunud sõjaväelased ja suitsetavad, suurtükkide läbilastud talud ja külad. Suitsevate ahevarte juures õitsesid seal ja teal kirjud sügislilled.

SHOKOLAD

BISKVIIT

AKTSIA SELTS

GINOVKER & CO

TALLINN

Meie jaos oli ka noor bayeri küttide leitnant nimega Perofinger, kõikide lemmik. Tal oli otsekohene loomus, ta oli alati heas tujus ning naeris heameelega. Võitlustega ja selle hädaohuga käsikäes näisid kasvama tema julgus ja sõduri head omadused. Ta nägu oli kõhn, korralikkude näojoontega, nii et võis teda nimetada kenaks. Tal oli energiline ilme ja pruunikspölenud põsed. Silmad olid läikiv sinised, lapselikud. Temast hoovasid vastu tervis, lõbus meeleolu ja kindel lootus tulevikku. Ta oli üks nendest õnnelikkudest inimestest, keda kohe märkad, kes midagi enam ei vaja. Igamees tema läheduses tundis olevat varjatud; temale tuksusid kõikide südamed.

Perofingeril on teener nimega Joosep, keda ei lahutanud temast ükski võim. Joosep jumaldas oma leitnanti. Ta hoidis puhtad kõik leitnandi asjad, oskas alati kustki saada veini ja tubakat ja oskas ka keeta suurepäraselt kohvi. Joosep oli talusulane Chiemsee lähedusest; tal oli neljakandiline pea ja määratu suur kehaline jõud. Perofinger ja Joosep vestlesid meelsamini viimase kodumaast ja Joosep rõõmustas juba ette, kuidas ta pärast sõda näitab ning tutvustab leitnandile kodumaad.

Vabadel hetkedel mängis Joosep suupilli ja oskas teha seda suurepäraselt. Meie kõik nautisime heameelega, kuidas tema kindla muusikatundmisega mängis. Ta mängis rahvalaule ja sõjalaule, tantsulugusid, kuid ka koeraale oskas ta väikesel muusikariistal liigutavalt tuua esile. Leitnant oli eriti uhke oma tenri muusikaalsuse üle.

Ühel päeval andis Perofinger teenrile paki, mis oli toonud kirjakandja. Joosep avas paki värisevail käsil ja,

kui pakist ilmus esile suur, imekaunis puhkpill, ajas ta imestades suu ja silmad pärani. „Kas see on mulle, härra leitnant?“ küsis ta. „Iseenesest mõista!“ kostis Perofinger. Joosep ulatas leitnandile suure, laia käe ja hakkas kohe puhksuupilli mängima ja oskas käsitada jalamaid kaunikõlalast muusikariista, nagu poleks ta eluajal muud midagi mänginud.

„Kui ma kord langen,“ ütles Perofinger, „siis mängid mulle sellel puhksuupillil jumalagajätteks kõik oma parimad viisid. Eriti ei tohi sa unustada „Koidupuna“.“

Mõlemate bayerlaste juure kuulus ka kolmas sõber, nimelt must puudlikoer Kaaro. Sõjateel Flandriast läbi olime peatanud mõne päeva Thourhout's. Seal oli Perofingerile seltsinud peremeheta puudlikoer. See oli koera enese juure kutsunud, teda silitanud ja siis Joosepit käskinud anda koerale midagi mõistlikku süüa.

Sellest ajast oli Kaaro Perofingeri oma. Öösel magas koer ta ukse lähel ning ei lasknud kedagi tuppä. Rännakutel jooksis ta kaasas, kihutas väljadel vareseid ja jooksis siis rõõmsa haukumisega enese peremehe juure tagasi ning kargas ta najale püsti. Kogu meeskond hellitas Kaarot, ta tundis ka igat meest jaos, kuid jättis kõik maha, kui ta peremees teda vilistas, jooksis leitnandi juure ja heitis selle jalge ette maha.

Kui tuli minek tulelinile, siis pidi Kaaro jääma maha moonavoori juure. Ta seoti seal vankri külge kinni, sest ta ei püsinud muidu paigal. Ta kiunus ja ei söönud, kuni Perofinger tagasi jõudis. Paar korda kiskus ta enese kõie otsast lahti, jooksis minema ja jõu-

Esimene Tallinna pildiraami ja tapeediliistude tööstus.

Asutatud 1911 a.

Omanik K. Peterson.

Suur Tartu maantee, nr. 17 ja Narva maantee, nr. 4.

Valmistab: **ovaal** ja **neljakandilisi pildiraame** igas suuruses; **parandab** ja **kuldab vanu raame**. Alati saadaval **kardina** ja **tapeedi liistud, aknaklaas, peeglid** j. n. e.

dis Perofingeri juure jooksukraavidesse kiunudes ja saba liputades.

Jõudis kätte kole päev. See tähendab, et päev ise oli suurepäraline, pehme, kena sügispäev ja väiksed valged pilvesagarad purjetasid sügavsiniel taevalaotusel, kuid Perofinger pidi uskuma olema selle päeva halva. Ta lamas kõhuli elavaia taga Hollebeki küla juures. Tema kõrval asus Joosep. Eemal ahervarte juures askeldasid inglased, kes seadsid kuulipildujat üles. Korruga hakkas kuulipilduja pragisema. — Perofingeri pea langes vastu püssi: ta oli surnud. Kuul oli tunginud otsaesist sisse.

Joosep põlvitas ta kõrval hirmust avatud suul. „Härra leitnant . . . härra leitnant . . . härra leitnant . . .“ kordas ta vahetpidamata, monotoonse, ehmunud häälega. Me kaulatasime: langenu süda oli jäänud seisma. Ta huultel lehvits puhas, rahuline naeratus ja otsaesisel asus äraseletamatu rahu, — keegi polnud näinud teda varem nii kenana. Joosep surus tal silmad. Siis kandsime ta Hollebeki küllasse ühte aeda. Seal kaevasid sõdurid talle haua. Joosep võttis tal taskust rahakoti, kella ja taskuraamatu, et toimetada need ta vanematele, Nad olid nii kokkuleppinud. Üks meie seast luges „Meie Isa“ palve. Samal ajal lõhkes meie lähedal kranat ja purustas elamu, meid aga külvas ta pudenenud krohviga üle. See, kes luges palvet, kaotas järje ja peatus. Joosep läks ning murdis roosipöõsa küljes kasvava ainsama roosa roosiõie. Õie aetas ta värskete kalmukünkale. Hoolega otsis ta selleks kohta, kus haua põhjas pidi asuma surnu süda.

Siis istus ta rahulikult kalmukünka pealts, tõmbas taskust välja puhksuu-

pilli ja hakkas mängima. Esmalt mängis „Koidupuna“, nagu leitnant oli soovitud. Kunagi polnud me varem kuulnud seda laulu sarnase tundmusega mängivat, kui tollel korral. Kesk laulu hakkas korruga keegi koer haukuma, — see oli Kaaro, kes oli enese lahti kiskunud kõie otsast. Ta jooksis aia väravani, nuusutas õhku ja lähenes siis. Ta nuusutas Joosepit ja hakkas siis kiunuma. Ägedasti kraapis ta käpadega kalmult mulda, nuusutas, haukus valjult, kiunus, laskus kalmukünkale ning hulus südantlõhestavalt.

Joosep ei lasknud ennast mängus eksitada. Ta istus tõsiselt, teadvuses, et täidab kohuse, ja mängis kurblikke sõdurilaule. Ta vaatles seal juures koera, kes meeletult hulus. Väljakannatamatu öudne oli too hulumine ja puhksuupilli kaeblik lauluviis. Mõned sõdurid pöörasid näod kõrvale ja nuuksusid kui väikesed lapsed.

Korruga tekkis maanteel liikumine. Kuuldus: „Inglased tulevad! Tagasi tõmmata!“ Sõdurid põgenesid parves külast välja. Meie ühinesime nendega. Joosep tahtis puudli võtta enesega ühes, kuid see hammustas ning kratsis nii metsikult, et võimata oli teda kaasa võtta. Nii jätsime ta siis peremehe kalmukünkale. Kaua siis veel kuulsime teda haledasti huluvat, kui olime jätnud küla eneste selja taha.

Kaks päeva hiljem saime toetust ja võtsime endised seisukohad vaenlastelt tagasi. Vaenlast taga ajades läbistusime Hollebeki küla. Mina läksin Joosepiga aeda Perofingeri hauda külastama.

Kaaro lamas surnult kalmukünkal, roosa roosiõis oli kuivanud. Esmalt arvasime, et mõni inglise kuul oli lõpe-

Le Locle
Schweiz

Asutatud
1826 a.

A.-S. H-y MOSER & K^o **Pikk t. 19,**
Tel. 22-67

soovitab rikkalikumas valikus

tasku- ja käekelli maailma kuulsa H-y Moser & Co-ie vabrikust Le Locle Schweiz. Seinä-, laua- ja äratuskellasisid. Kette- ja käevõrusid kuld ja plaquë. Parimat Rootsi kristalli.

tanud koera elu; Joosep otsis hoolega kuulihaava, kuid toda polnud.

Joosep kaevas Perofingeri haua jalutsisse augu, asetas sinna surnud koera ja kuhjas selle kohale isegi kalmukünka taolise kühma. Naabri aias õitsesid mõned hilised astred. Me noppisime need ja asetasime mõlematele

kalmudele. Siis eemaldusime vaikides.

Kui meie hiljem edasimarssides üle väikese sillakese sammusime, mis viis üle sügava kraavi, võttis Joosep taskust midagi ja lasi selle kukkuda vette. See oli puhksuupill, Pärast seda ei mänginud ta kunagi enam.“

Tee taevasse.

Ar. Tsch banian.

Tema nimi oli Grachy, temakese nimi — Njatra. Temakene oli kuusteistkümmend kevadet vana ja nende armastus oli kasin ja puhas, nagu lumi mäeladval. Temakese silmad olid taevakarva sinised, temal — mustad, nende mõlemate hinged olid vagad ja puhtad. Esimest korda kohtasid nad teineteist ühel kevadehommikul, kui Njatra lilli otsis põldude veerel ja Grachy karja

hoidis. Temakese õrn silmadevaade oli temale ilmutuseks, et elus on veel midagi ilusamat, kui põllud ja lammaste määgimine . . . Grachy jättis maha karja, Njatra — lilled ja mõlemad ühinesid, et elada üksteisele. Loodus avas nendele enese templi salavärvad. Peagi said nad aru tuule kõnест, allika sulisemisest, lindude häälitsemisest, päikesekiire särast, kevadisest kõuemürinast ja lilledõhna joovastusest . . . Kui nad laulsid kuupaistel eneste armastusest, kui nad ajasid taga kirevaid liblikaid lillelistel aasadel, kui nad teineteist kaelustades vahetasid õrnu pilke või kui nad üksteist nokkides peitusid põõsaste ja puude varju ja nende mooniõitega kaunistatud pead vaatavad raeratades välja lehestikust, — siis, nagu öeldakse, kahvatus kuu ja õine tunnistaja, ööbik, vaikis armujoovastuses ja kadestas nende tõsist armastust . . .

Ühel ööl suri Njatra. Üksijäänud Grachyt valdas raske südamevalu; ta nuttis kui laps, kellelt röövitud ta lemmikmänguasi. Siis aga mõtles ta: „Väikene kelm peitis enese ainult ära. Tahhan tema otsida üles.“ Grachy otsis teda metsades, põldudel, ta ronis kõrgematele mäetippudele, ta ruttas jõe kaldale — ta otsis igas kohas, kus ta Njatraga oli maitsenud õnne. Kaua aega otsis üksildaseks jäänud noormees temakese jalajälgi, riidehilbukest kibuvitsa põõsaste küljes, juuksetutikest puude okstes, kuid ei aasal, ega kibuvitsapõõsas, ega ka ojakaldal ja puudeokstel ei leidnud mingit märki armsamast! . . .

Valusasti nuttis Grachy lõpmatutes orgudes ja hüüdis kaeblikult: „Njatra, Njatra!“ kuid ainult kaja oli talle vas-

„Uus kleit“ Grete Rösleri foto.

tuseks . . . Üksinda ning troostita hulkus ta mererannal, laskus maha kivile ning pirsarsilmil jälgis ta veetevoogusid, nagu ema, kes jälgib laeva, millel lahkub rannalt ta röövitud laps. Siis hüüdis ta kuumas valus:

„Kus viibid Sa, minu magus arm, magusam kui karske hommikukaste? . . . Miks oled Sa minu maha jätnud? Mis olen ma Sulle teinud? Minu silmad palvetasid Sinu poole, minu huuled õnnistasid Sind, Sinu ees põlvitasin mina nagu Jumala ees! . . . Sinu pärast jätsin ma maha talled ja karjase-

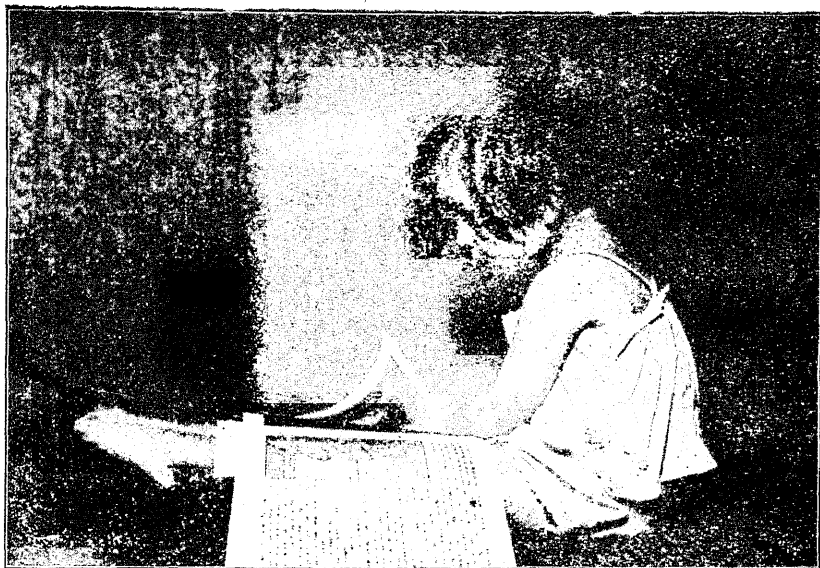
pasuna, Sinu pärast loobusin vabadusest. Sina soendasid minu elu enese pilkude säruga. Kuid miks ilmusid Sa mulle ning röövisid minu hinge, kui oli vajalik, et pidid lahkuma minust? . . .

Ütle mata suur oli tema valu, ka kurvemad ei või olla linnud, kui nad näevad eneste poegade laipu, mida kull on kiskunud lõhki. Tumedad varjud laskusid tema elule, pisarad kustutasid ta silmadesära. Ta katkus peast enese toredaid loksiseid ja kiskus küüntega puruks enese silmnäo metsikus vihas. Grachy loobus söömast ja joomast ning ainukene sõna, mis tuli üle ta huulte, oli: „Njatra!“

Ühel hommikul tuli talle korraga meele, et ta kord varemgi mingi kaotuse puhul oli valanud pisaraid. Tollel korral oli ta ärganud, kuid polnud leidnud enam ema. Isa oli siis talle ütelnud: „Ema läks taeva!“ — „Võib olla, et nüüd läks ka Njatra taeva? Ma pean leidma kätte tee, mis taevasse viib.“

See mõt: tärkas temas esile, kui ta asus sügavas orus. Kaugel silmapiiril, seal, kus olid tumesinised pilved, puutused kokku taevas ja maa.

Ta läks päeva ja öö ühtejärgi, ilma et ta oleks puhanud või muretsenud enesele toitu. Ta ujus läbi tiikidest, mis asusid takistustena ta ette, ronis üles mägedest, lasi kibuvitsad kiskuda jalad veriseks, võitis ära kõik takistused rän-

Uus pildiraamat.

E. Dilger'i foto.

nakul ja hüüdis väsimatult armsama nime. Lõpmata pikk oli tee; taevas, kuhu ta tahtis jõuda, läks kaugemale iga sammuga. Kahtlus hakkas piinama Grachyt ja ta ütles julgusetult: „Ei, see pole mitte see tee, mis viib taevassel Pean otsima üles õige tee! See siin on õige tee!“ hõiskas ta korraga.

Ta ehitas enesele purde, mis ulatas silmapiirini; sealt lootis ta saada ühes päikesega ka taevasse! Ta lödises külma pärast, tõusis torm ja purustas tema purde. Grachy jätkas võitlemist igasuguste takistustega. Ühel päeval silmas ta kord mere taga halli riba, mis lahutas taeva merest. Ta püüdis jõuda sinna. Seal nägi ta, et seal algas uuesti maa, kus lõppes meri . . .

Ta pilk laskus vägevale puule. Ta ütles: „See puu ulatab ladvaga taevasse, pilved laskuvad ta okstele; — tema võimaldab mulle pääseda taevasse.“ Ta haaras puu ümbert kinni ja ronis suure hädaga ja vaevaga üles, kuni jõudis puu kõrgemasse latva. Ent seal nägi ta suure pettumusega, et taevas asus kättesaamatus kauguses ka kõige kõrgema puu ladvast.

Grachy mõtles: „Õeldakse, et on olemas mägesid, mis ulatavad pilvedest kõrgemale ja kuhu laskuvad ka inglid.“

Kirjeldamatu raske rännaku järele jõudis ta kõige kõrgema mäe tipule ja ei leidnud sealt ka muud midagi, kui

Palun veel kooki!

Grete Rösler'i foto.

igavest lund . . . Meeltheites istus ta maha ühe puu alla ja teda täitis sügav liigutuse- ja kaastundmusetunne. Pettumused olid röövinud tema tervise, ta oli jäänud nõrgaks ja haiglaseks.

Kogu maailm näis olevat talle õudne unenägu. Korraks veel valdas teda metsik lootus, kui ta raske vihmaulingu ajal silmas vikerkaart, mis ulatas märjalt maapinnalt taevasse.

„Seal,“ sosistas ta, „seal on tee teavassel See seal on trepp, mille kaudu sammun taevassel“ Ja ta lähenes kiirel sammul vikerkaarele.

Elu, kannatatud piinad, nalg, pisarad ja eriti kirjeldamatu hingepiin oli tema keha niivõrd kurnanud, et isegi tema keharaskuse all ei hakanud nõtkuma vikerkaare õhukangestus. Ta ronis ülespoole nagu sipelgas, kes ronib

üles paela mööda. Ennem aimamatu mõnuttunne läbistas teda teel taeva poole. Jah, nüüd jõuab ta kindlasti sinna. Ta märkas rõõmuga, et ta ikka enam ja enam eemaldub maapinnalt kaugemale. Juba oli ta pilvedes. Ta tõstis pea, et silmata kuldset taevavärvavat. Aga — oh! Taevas oli temast veel kirjeldamatu kaugel, ikka olid eespool veel pilved ja vikerkaared. Viimane peffumus vaevas niivõrd tema hinge, et ta pahanduse raskuse all purunes vikerkaar. Grachy kukkus enese unistuste kõrgusest alla sügavusse . . .

Ta nägi, et teda ümbritses koht, mis oli nii tume ja õudne, nagu ta enese süda. Kuna ta asus selili, siis tundis ta enese all olevat kõduneva maa niiskust. Kõle külm lehvis temale silmanäku ja kõdunev lehk riisus tal hingamisvõimaluse.

Läbi tihedate varjude tungis sootulukese kahvatu valgus ja Grachy kuulis kontide klobinat. Valgus läks suuremaks, valgussära helgemaks ja vana naine asetus korraga Grachy ette.

„Mis koht see on?“ küsis Grachy.

„Seesinane, keda Sa armastad, on ka siin,“ kostis vanaeit.

„Siis on see taevas?“

— „Ei, haudi!“

Heites kõrvale enesest vanaeide kehakatted, seisis ta ees surm enese täies katmatuses . . .

Elu otstarve.

India legend. W. J. Kröishanovskaja.

Elas kord kerjasmunk, kes unistas niivõrd taevast, et ta ei näinud enam maad. Ta usk Brahma õiglusesse oli kõikumata ja alandlikult kannatas ta ära kõik ülekohtu ja meeolehärma, mida sünnitasid talle rikkad, võimsad ja õnnelikud inimesed, kellele sünnitab lõbu,

kui nad võivad põlata lihtsameelseid. Viimaks suri see veider inimene nälga paagoda, india templi, trepiastmetel, ähvardades Brahma õiglase kättemaksmisega enese tagakiusajaid, olles kindel usus, et ta saab tasu enese vagaduse ja kannatuse eest.

Teie perekond on alati terve,

kui igapäev tarvitate rikkalikult

korinte.

Kerge ning hiilgav tõusis ta üles õhuruumi. Ta astraalkehast hõõgus valgust ja soojust. Põlastusega silmitses ta viletsaid inimjäänuseid paagoda trepiastmel, millest ta oli lahkunud. Ta tundis enese õnnelikuna, sest teda ümbritsesid rahu ja vaikus.

Ta ütles enesele: „Nüüd olen ma teel taevasse. Vaja vaid teada, kus asub taevane auhoone, kus asub Brahma, kes mõistab õigust, nuhtleb ülekohtuid ja tasub õigetele.“

Eksides ja teed paradiisi otsides kohtas ta hulga vastikuid, moraalseste paistetega kaetud olevusi, kes hõljusid õhkkonnas. Nad kõik laimasid jumalat ning nurisesid. Keegi ei teadnud vastata küsimusele, mille esitas neile Vaidhiva, — nii oli kerjuse nimi.

Õnnetumad kannatajad ja vaevatavad vaimud ei teadnud Brahma õiglast kohtumõistmisest ja ei teadnud ka ta asupaika. Nad olid vaid kuulnud, et ta asub kuski peal pool tähti ja et ainult kõige väärilisemad ja kõige puhdamad võivad ilmuda ta pimestavalt kiirgava trooni ette. Tundmatud seaduselained viivad õiglase Brahma ette, ent need samad lained paiskavad kurjategijaid ja nurisejaid äralonastamise kuristikkudesse.

Õnnelik ja täis kindlat usku kiitis Vaidhiva Brahma, ta õiglast kohtumõistmist ja ta võimu. Kooskõla lainetest kantud tõusis ta kõrgematesse valguse sfääridesse, kus kohtas sarnaseid kiirgavaid, tarke ja õiglasi, nagu ta ise oli, kes ka kiitsid Brahma ja ta õiglast kohtumõistmist.

Vaidhiva küsis kaaslastelt, kuhu nad ruttavad.

„Sinna, kuhu sinagi,“ vastasid need, „Brahma aujärje ette, et saada vääri- list tasu nähtud ülekohtu, vaeva ja usu ette.“

Väsimatult töötades tõusis Vaidhiva ja teised ühes temaga. Täis usku ja püüet nad kiitsid Brahma au, tarkust ja heldust. Ent kui nad küsisid, kus asub

ta taevane asupaik, siis vastati neile: „Jätkake rahulikult teed: ta on veel kaugel!“

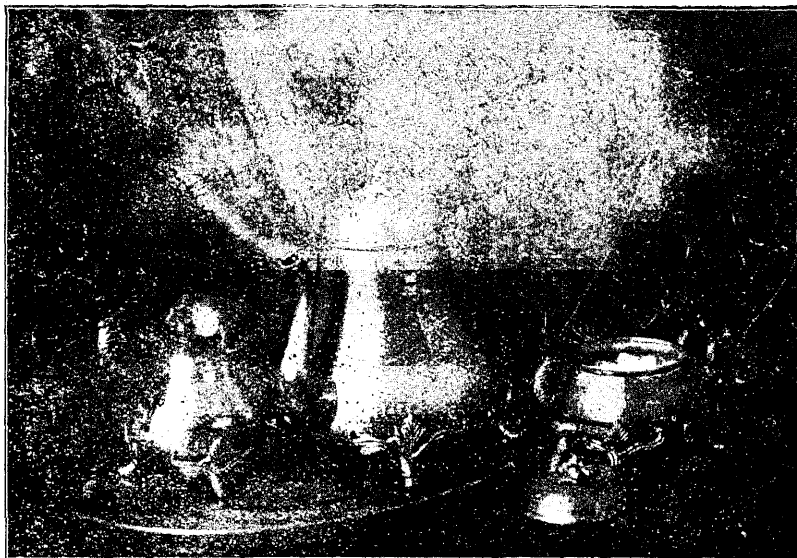
Ja Vaidhiva tõusis ning tõusis kõrgemale. Nüüd oli ta koidukumas hiilgava pilve sarnane. Suur oli ta teadus ja peaaegu piiramatu ta võim, kuid ikkagi veel ihkas ta taevast õiglast kohtumõistmist ja tasu nähtud vaeva eest.

Nii kerkides sfäärist sfäärisse jõudis ta viimaks maailma keskkoha. Siis kerkis üles võimas kiirgavas valguses müür, mis koosnes säravatest päikesetest; ta piirid näisid olema lõpmatud või vähemalt, mõõtmatud. Ainult omandatud täiuslikkus võimaldas Vaidhivale vaadelda seda ja tema ees, nagu pilvine kuju, säras kõikides vikerkaari värvides üks püha müüri geenistest — valvuritest.

„Vaata viimaks oleme Brahma asukoha väravatel! hõiskas rõõmsasti Vaidhiva ja teda saatjad pühikud kooris. „Lase meid sisse astuda, ava meile taevaväravad, sfääride genius, püha paiga valvur!“ ütlesid nad. „Meie oleme väärt, et ilmuda Brahma särava palge ette. Alandlikult kannatasime me kõik ülekohtu ja meeolehärma, me töötasime lõpmata, et luua enesele siia teed, me usk ei nõrkenenud kunagi kannatustes ja vaevades ja kõige rängemate katumiste puhul me kiitsime alati Brahma au ja headust, toetasime nõrku, julgustasime rumalaid ja püüdsime viia veendumusele rahulolematuid. Me saime võidu kahtluse üle, mis meid näris ja oli takistuseks me teel. Nüüd, kus me oleme väsinud kauasest ülespoole tulemisest, tahame põlvitada Brahma aujärje ees, tahame maitsta rahu ja tahame saada me vaevajate õiglast karistust.“

Sfääride genius vaikis, särav müür jäi suletuks ja kuigi nad asjatult kordasid palvet, ei saanud nad vastust, sest geenius huultel asus saladuse pitsat, mida ta valvas.

Ehmunud ja ärevusse sattunud pü-

Tinast antiik jooginõud. P. Bromberger'i foto.

hikud vaatasid üksteise otsa: nad ei saanud aru sellest vaikimisest. Äkki kostis müüri tagant tundmatu hääl, võimas kui müristamine, kuid samal ajal ka harmooniline, nagu kandle heli: „Minge ja töötage veel, sest te sõnad näitavad, et te pole veel küpsed ilmuma Brahma aujärje ettel. Te just praegu nõudsite õiget kohtumõistmist ja tasu ja ei teadnud, et olete saanud juba selle ja ka teise. Silmitsege eneste hiilgavat välimust, hinnake enese piiramatut kannatlikkust, saavutatud teadust, äravõidetud instinkte, mahasurutud kiret. Selle kõik olete te saanud Brahma armust ja heldusest, kes teid hoidis, tasus kõik teie väiksemadki pingutused täiuslikkuse kõrgema astmega. Need, kes teid kurvastasid, pahandasid, sundisid teid kannatama, need jälgivad teile ja süüdistasid seal juures kolmandamaid ülekohtuses, kalkuses ja ei suuda sugugi aru saada, et ainest võib vabaneda vaid kannatades. Maailm, kus te kunagi asusite, on juba hävinenud, sest on juba möödunud rohkem kui viiskümmend miljonit aastat sellest päevast, kui Vaidhiva suri paagoda trepiastmetel nälga.

Seda kõik andis teile Brahma enese võimust ja õiglusest, kuid teie otsite r a h u ja ei suuda saada aru, et seda pole olemas, vaid et kõrgem õndsus on vaid lõpmatus tegutsemises. Teie

pole veel küpsed, et suudaksite astuda üle taeva läve ja astuda Brahma särava palge ette. Minge, tehke tööd ja kiitke Brahma au!“

Saladuslik hääl vaikus. Osa pühikuid lasid alandlikult langeda pead ja hakkasid palvetama. Vaidhiva hinge aga täitis meeletu viha. Kahtlus, mis ta täiuslikkuse peale vaatamata oli teda saatnud taevasse paradiisi väravateni, soostas talle kahjurõõmsalt:

„Noh? Kellel oli õigus?“

Metsikus vihas tormas Vaidhiva särava müüri juure, püüdis seda mööda üles ronida ja kisendas kui hullumeelne:

„Tule välja, lubatud õiglane kohtumõistmine! Mõista kohut mu rõhujate üle ja tasu mulle mu tegusid mööda!“

Sügav vaikus oli talle vastuseks. Teist korda tungis ta ettepoole ja ajas suust vandesõnu. Korraga purunesid müristava kolinaga tähed, mis ta otsaesist kaunistasid, must suits kattis teda, kogu õhk värises, saladusliku müüri tagant sähvas välg, läbistus Vaidhiva südame. Ta keha purunes tuhandeks aatomideks, vallalepääsenud kaose ürgjõud haarasid ta ja paiskasid ta vilistades tulekeerisse, mis põletasid ära ta hiilgavad riided, surmas ta mälu, võttis ära talt teaduse ja võimu.

Nagu tuulekeerisest kaasakistud kuiv lehekene langes ta kuristikku, mis näis olema põhjatu ja alles hirmus tõuge pani piiri ta metsikule lennule:

Purustatud, hirmsatest valudest valutatud Vaidhiva märkas suure väevaga, et ta on asetatud suurde kivvi. Ta kiirgavast ülikonnast oli järgi jäänud vaid väikene punakas tuleleek, mis leegitses sootulekese kombel. Ta mõte töötas väga raskesti. Kogu ta teadusest oli püsima jäänud hämar mälestus sellest, mis ta oli olnud varem, ja ka arusaamine, et ta nüüd on vaid lihtne kivi.

Korraga segas ta segast uinakut laul. Ta nägi enesele lähenevat salga

vaevaliselt metsloomadenahkadega kaetud inimesi, kes kandsid oksti ja puuvilja. Nad asetasid selle kõik kivile, süütasid põlema, langesid põlvile ja — oh valu — hakkasid laulma kiidulaulu Brahmale.

Laul ja selle sõnad äratasid ellu Vaidhiva mälestuse. Teda valdas sarnane meeleehtimine, et kivi lõhkes ja ta südamest voolas välja selge, nagu prilljant, allikas.

„Õiglase pisarad olgu talle tasuks,“ lausus kellegi hääl, mis lohutas Vaidhiva kurba hinge.

Rumal, kohtlane rahvahulk jumaldas imelikku allikat. Igalt poolt tulid siia kokku haiged, jalutumad, pimedad

ja said tagasi tervise voogudes, sest ühes lõpmatute pisaratega jooksid välja Vaidhiva kivinenud südamest ka olemasolu põhialus. Allika kristallselgetes veetilgakestest sisaldus kogu võim, mis oli saavutanud maag. kes oskas valitseda astraalseid voolusid ja sellest esitetulevaid kasulikke kiirgamisi, mis ei olnud mitte vähene.

Kehvad, armetumad, vaimust vaesed inimesed said aru sellest ja õiglaste pisaratega aitasid kergendada ta piina.

Nad kandsid kokku ehitusmaterjali ja ehtasid üles paagoda, mis kaitseks allikat. Igati, kes laskub ta voogudesse, laulab Brahmale kiidulaulu ja hüüatab ta tarkust.

Printsess kilpkonn.

• *Jaapani juttude kogust „Neshongi.“*

I.

Mikaado Yuryakuse*) valitsuse ajal sõudis kalur Shimako üles kõrgele ulgumerele kalu püüdma.

Ta püüdis kõigest jõust ja töötas nii, et käed olid verised, kuid kolm päeva järgimööda jäid ta võrgud tühjaks.

Neljandalapäeval tõmbas ta võrgu-ga välja imekenakilpkonna, kelle seljakilp sätendas vikerkaare värvides. Ta imestas üpris selle ootamata saagi üle, kuid jättis saagi ikkagi paati.

Kui ta heitis väsinuna paati puhkama ning jõudis juba unelmite riiki, moon-dus kilpkonn imekauniks, suurtsugu naisterahvaks. See puudutas tasakesti magava kaluri pead ja vaatlus naerata-des selle imestamist.

„Kes Sa oled?“ küsis imestanud Shimako. Kuidas said Sa siia? Inimelamud asuvad mitme tunni teed siit eemal ja meri ei või pakkuda Sulle peavarju. Kes sa oled, et võisid lainetel siia tulla? Milline on Sinu soov?“

Naisterahvas vastas endise naeratusega: „Ma ei elutse maa peal ega ka vees, vaid õhus. Seal nägin, kuidas Sina, kena noormees, ainuüksi merel viibisid. Mul hakkas Sinust hale meel, mikspärast tulingi siia.“

*) Yuryakus oli mikaadoks 5. aastasajal enne Kristust.

— „Sa tulid seega õhust,“ ütles Shimako ning vaatlus kaheldes kõnelejat.

See aga peletas eemale igasuguse kahtluse ja ütles:

„Lähene mulle armastusega! Tahan tasuda Sulle seda. Igavesti jääme meie kokku: meie elame nii kaua kui püsivad taevas ja maa, päikene ja kuu. Oled nõus?“

Kaluri südames võitlesid iha, mis naisterahva kaunidus süütas temas põlema, ja aukartus suurtsugu olevuse vastu: ta märkas väga hästi, et see oli jumalanna . . .

Seepärast noogutas ta vaid pead, sest ta ei saanud sõna suust.

See aga asetus kaluri kõrvale istuma ja sõnas: „Katan Sinu silmad veidikeseks ajaks enese parema käega.“

Kalur laskis selle sündida.

II

Kui ta avas uuesti silmad, silmas ta enese eest saare, mis kerkis esile tundmatust merest. Saare maapind oli kaetud pärlestega ja kalliskividega nagu Tenno*) valitsusmantel. Esile kerkisid toredad paleed. Värvirikalt särasid sambad ja mitmevärvilised uksed. Kalur, kes varem kunagi polnud näinud

*) Tenno on vana jaapani aunimi mikaadole.

sarnast hülgust, oli pimestatud nagu keegi, kes vaatab päikesesse.

Käsi käes, põsk põse vastu sammusid nad aeglaselt edasi, kuni jõudsid ühe lossi väravate juure.

„Oota siin pisut,“ palus naisterahvas, „olen kohe tagasi Sinu juures.“ Selle järele avas ta ukse ja kadus lossi sisemusse.

Samast lossis tulid seitse poisikest ja üks nendest ütles teistele: „Ennäe, seal ongi printsess Kilpkonna abikaasa!“ Nii sai ka Shimako teada tundmata neiu nime.

Siis laskusid poisikesed ta ette põlvili ja saatsid tema suurte auavaldustega lossi, kus printsessi vanemad ja õed tervitasid teda nagu armast sugulast. Nad jutustasid noormehele, kui võrd toredam on elada õndsate saarel kui surelike kude majades, väljendasid eneste rõõmu õnnelise Jumala ja inimese ühendamise üle ja asetaskid ta ette lugematuid hästimaitsesid rooge ja toite.

Pea hakkas helisema meloodiline samyhide muusika ja laul. Naabruses elavad noored punasepõselised tütarlapsed tulid naljatades lähemale ja tantsisid kunstirikkaid heljutantse. Lilled lõhnasid kümmetuhat kord paremini kui maapeal ja rüüd virvendasid sellises värvikülluses, mis inimestele tundmata.

Nii algas Shimako elu õndsate saarel.

III

Kolm aastat olid möödunud nii moodi naljatades ja naerdes. Seal hakkasid minema tõntsiks Shimako silmad ja kustuma ta põskede puna. Päevade

kaupa istus ta õndsate saare kaldal ning vahtis tarretanud pilgul kaugusse. Päevad otsa ohkas ja kaebas, ööd läbi nuttis kibedaid silmapisaraid: teda vaevas koduigatsus, igatsus vanemale, õe ja venna järel.

Kahetsusega märkas printsess Kilpkonn Shimako muutust ning sai aru ka selle põhjusest. Ent siiski lootis ta vaikselt, et ta saab enese igatsuse üle võidu.

Kui ta aga märkas, et abikaasa kurvameelsus kasvas iga päevaga, halastus ta viimaks.

Ta hakkas õrnasti mehe kaela ümber kinni ja küsis: „Shimako, kas tahad näha kodumaad?“

See ehmatas, kui nägi oma soove paljastatud ja sõnas tasakesti: „Ainult üsna lühikest aega tahaksin astuda kodumaa pinnale ning jalutada koduküla kampveri puude varjus.“

— „Ma mõtlesin, et me elamekümnetuhat aastat armastuses üksteise kõrval,“ ütles printsess. „Oh kui Sa teaksid, kuidas see mulle sünnitab suurt valu, et Sa suudad elada mõni aeg ilma minuta.“

Siis sammusid nad käsi käes, põsk põse vastu randa.

Siin andis printsess abikaasale kastikese ja ütles: „Kui Sa tahad kunagi tulla siia tagasi, siis ei tohi Sa kasti kunagi avada. Töota seda mulle!“

Ta töötas seda, sulus printsessi käsu peale silmad ja kui ta neid uuesti avas, asus ta kesk enese koduküla Tsutsukaho maakonnas.

Imestusega silmitses ta enese ümbrust: majad olid ehitatud sootumaks ise moodi, olid olemas uued templid ja

Vorstivabriku kauplus O. LEMM

Turukaubamaja, nr. 8.

Soovitab oma vabriku saaduseid: kõike sorte keedu- ja suitsuvorstisid, keedu- ja suitsusinkisid, juustu ja igat seltsi konservisid.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Kasulik ostukoht kaupmeestele.

Jällemüüjatele kõrged protsendid.

Vabriku kõnetraat 15—09.

—:—

Kaupluse kõnetraat 21—18.

elanikke ei tundnud ta enam. Ka vanemate elumaja ei suutnud ta leida üles.

Veidikese kõhklemise järel pööras ta ühes rauga poole küsimusega, kus Shimako nüüd elada.

Vanakene silmitses teda imestades ja ütles: „Kes oled Sina, et pärid neid, kes ammugi surnud? Ajaloo raamatutest tean niipalju, et sellenimeline kalur sõitis kord merele, kuid ei tulnud enam tagasi. Kuid sellest on möödunud enam kui — kolmsada aastat . . .“

Norus peaga istus Shimako tee ääres olevale kivile, sest jalad ei tahtnud teda korruga enam kanda. Kui kahju oli temal, et ta ei saanud ütelda

lahket sõna enam vanematele ega õele, vennale!

Südamevaluga unustas ta antud vandetootuse ja avas kastikese

Noolekiirusega kerkis kastist lõhnava pilvekene, tõusis hõljudes taeva poole ja lendas minema. Samal ajal tõusis õhuvallas hädakisa ning kaebehäälid. — — — — —

Viimased elupäevad saatis Shimako sellega mööda, et laulis igatsusrikkaid armastuslaule printsess Kilpkonnale, mõeldes seega alatasa kadunud armu peale.

Armastuslaulud usaldas ta tuule hooleks, kes kandsid nad üle vetevälja õndsuse saarele . . .

Naljaterad.

Mark Tvaini protsendid.

Ameerika raamatukauplustel on viisiks kirjastajatele, kirjanikkudele ja vahest ka kaupluseomaniku sõpradele teatud hinnaalandust anda raamatute ostmisel.

Mark Tvain, ise ühe kirjastuse kaasomanik, astus kord raamatukauplusesse valis mingi teose ja päris hinda. Siis teatas, et ta on kirjastaja ja sai 50% hinnaalandust.

„Aga ma olen kirjanik,“ tähendas Tvain „ja peaksin raamatu selle tõttu veel 50% odavamalt saama!“ Müüja tõendab seda kergemüüdusega.

„Ja siis olen ma Teie peremehe lähedane sõber,“ lüüdis juure kuulus humorist. „Sellel põhjal lubate mulle ju veel 25% hinnaalandust?“

— „Iseenesest mõista, härra!“

— „Tubli, nende tingimustega ostan selle raamatu. Palju mul on maksta?“

Müüja rehkendas kiiresti ja teatas siis: „Minu arvestuse järele võlgneme meie Teile lisaks raamatule veel 75 senti. Olge head, siin on raha. Palun õige pea jälle sisse astuda!“

Kuida mehed vahest eksivad arvamistes.

Mees naisele: „Noh kalnikene! kuidas sinu tervis siis täna on?“

Naine: „Ei ole väga viga, kuid külmavärinad vapustavad ainult mind.“

Mees: „Aga kallikene, võta siis asperiini, see aitab!“

Naine: „Mis asperiini! Sa oled lihtsalt loll. Minul ei ole tarvis asperiini, vaid uut karusnahast mantlit.“

*

Kust see tuleb et naistel on nii teravad keeled?

Paljustest tarvitamisest.

*

Nii väike poisijõmm ja juba suits suus! Kas su vanemad teavad ka sellest?

— „Ei mitte, armuline proua. Mina valmistan neile üllatust.“

*

Kooliõpetaja: „Mikspärast tõuseb elavhõbe, kui kraadiklaas kuuma vette pannakse?“

Koolipoiss: „No, mis Teile arvate; kui kiiresti Teile tõusete, kui Teid kuuma vette pannakse?“

Mälestus.

„Mis see on, mis teie mälestusena oma medaljonis kannate?“

— „Minu mehe juuksed.“

— „Aga teie mees elab ju?“

— Seda küll, aga juba ammu ei ole tal mitte ühte juust enam peas.“

Kõigile Romaani terve ja poole aasta tellijaile saadetakse Romaani Jõulualbum tasuta.

Uuendage „Romaani“ tellimist 1930. aastaks.

Soovime kõigile lugijaile rõõmsaid jõulupühi!

„Romaani“ talitus.

Vastutav toimetaja: E. M. GUTMANN.

Väljaandja Kirjastus-osaühisus „ARENQ“.

Trükitud „EDU“ trükikojas S. Kompassi tän. 40, Tallinnas.

X või Y.

Kaugemates ringkondades peetakse tõenäoliselt, et või parem maitsta kui taimevõi (margariin). Siiski, põhjaliselt tundjad on õiglaselt küll seletades, et „taimevõi“ ja „koorevõi“ vahet võib ainult keemilisel teel leida.

Võhikud tahavad aga ikka veel tõendada, et koorevõi maitseliselt taimevõist palju parem olla ja arvavad kindlasti, et nad süües taimevõid koorevõist ära tunda võivad. Et niisuguses otsuses tublisti eksida võib, näitab järgmine lõbus lookene, mis ühel teadmatalt korraldud maitseproovil juhtus.

9. novembril s.a. said Harburgi õli- tehased suurema hulga kõrgeametnikkude poolt läbivaadatud.

Peale läbivaatamisi ja ettekandeid õli- ja taimevõitööstuse tähtsuse üle paluti koosviibijaid kohvilauale, kus leivakesed koorevõi ja taimevõiga valmistatud, milledest esimesed X ja viimased Y märgitud olid. Iga üks neist härradest leidis oma platsil järgmise sisuga sedeli:

Küsimus: Kas teie võite taimevõid koorevõist ära tunda?

Vastus:

Küsimus: Kui teie seda võite, siis kas on X või Y taimevõi?

Vastus:

Tagajärg oli üllatav, sest 62. härrast olid ainult 20 õieti vastanud, kuna 38 härrat tõendavad, et X, mis parim meie- rei koorevõi oli, olla taimevõi. 4 härrat andsid seletuse ära, et nad koorevõi ja taimevõi vahet ei saa teha.

See maitseproov andis põhjuse kõigi laudade juures elavaks läbirääkimiseks ja saab loodetavasti selleks kaasaaitama, et taimevõist rohkem lugupidama hakatakse.

Enam jagu neist tahtmatult vahekohtunikuks saanud härradest olid ise oma otsuse üle jahmatanud, sest tingimata oli igaüks neist selles tahtmises, temale paremat maitsvat võid koorevõiks tembeldada. Ja nüüd selgus, et kaks kolmandikku koosolijaist just taimevõile eesõiguse andsid.

See juhus näitab vähemalt, missuguse hää isuga taimevõid süüa võib!

„KOKK“

Taimevõid „Kokk“ ja „Sana“ on niisama hääd, kui koorevõi, neid süüakse leival ja saial.

„SANA“

Taimevõid „Kokk“ ja „Sana“ on niisama hääd, kui koorevõi, neid süüakse leival ja saial.

„Kokk'a“ tehase saadused on: „KOKK“, „SANA“, „JAVA“, „PALMI“ — lauavõina tarvitavad ja „STELLA“ ning „KÖÖGI KOKOSRASV“ praadimiseks ja küpsetamiseks. Tehke proovi ja otsustage ise!

Riidekauplus

End. J. Jegorovi

A.-S. Ühendatud Manufaktuur Kauplused

Raekojaplats, 18

Alati suures väljavalikus kõiksugu

villaseid, siidi- ja puuvilla riidekaupu.

Suur valik igasugu pudukaupu.

Hinnad võimalikult odavad.

Äsja ilmunud:

Eesti postmarkide spetsiaalkataloog piltidega.
HIND **Kr. 1,35**

==Kirjamärke==
suures valikus, **üksikult** ja **seeriates**,
soovitab odavalt

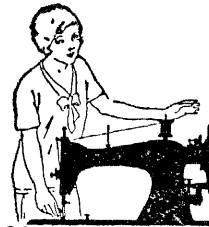
E. Eichenthal
TALLINN Kuninga 6.

Õmblusmasinad

NAUMANN,

PFAFF,

VESTA

Naumann

ei tingi ostjale asjatut reklaami ega majast majasse pakkumist, vaid nende kõrgem headus ja pikk iga ongi võim, mis ostjat jubib otsekohe.

Headuse eest kaugele ulatav vastutus.
Ilutikandus hinnata.

GRAMMOFONID „HOMOCORD“
PLAADID

Oleme ainuesituse võtnud, kuulsast „Homophon Company“ vabrikust, Berlin (Karl Lindström kontsernist) grammofonide ja plaatide peale. Et vabrik suurem ja kuulsam maailmas, siis loodame selle kaubale suurt edu.

Müük järelmaksuga. Suurel ja väikesel arvul.

KR. SAAR & Ko Tallinn, Estonia puiesteel 27, kõnetr. 26-69
Abikauplused: Tartus, Rakveres ja Jõhvis.

Soovitame alandatud hindadega ja soodsate tingimistega

PEPEGE

Kalosse ja botikuid

F. Badendieck ja Ko.

Rüütli t. nr. 32, Harju tänava nurgal.

Ostudel ja järelpärimistel nimetage „Romaani jõulualbumi.“

Kaubandus-Tööstus Aktsiaselts

„KREENBALT“

TALLINN, Suur Karja tän., 31.

Postkast 346.

Telegr. adr.: „KREENBALT,“ Tallinn.

Telefonid: 2-41, 24-66, 31-58 ja 31-92

Järgmiste kodumaa tekstiilvabrikute müügikeskkoht ja pealadu:

Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri O.-ü.
Balti Puuvilla Ketramise ja Kudumise vabriku A.-S.
Sindi Kalevivabriku Ühisus, end. Wöhrmann ja Poeg.
Eesti Niidi vabriku ühisus.

Kõikide ülevalnimetatud vabrikute saaduste en-gros müük, nimelt:

Igasugused puuvillariided pleekimata, pleegitud, värvitud,
trükitud, merseriseeritud, lõngad, puuvillane vatt j. n. e.

Härrade ja daamide palitute, kostüümide, ülikon-
dade riided, tekid, rätikud, villane vatt jne. jne.

Kõik sordid õmblusniiti: valge, must, värviline.

A.-S. Oskar Kilgas

Trikoo, pitsi- ja sukavabrik

Tallinn, Volta 3.

Suurim vabrik Eestis valmistab
kõrges headuses:

Sukke
Sokke
Lastesukki

Trikoopesu

Siiditrikood

Spordiülikonnad
Pesupitse
Paelu

Siidi, poolsiidi ja villased **kleidiriided,**
Pesuriideid

Kaubad varustatud vabriku märgiga ja
saadaval üle maa.

Ostudel ja järelpärimistel nimetage „Romaani jõulualbumi.“

Asutatud
1907 a.

Krediit Pank

Asutatud
1907 .

Põhikapital . . . Kr. 1.290.000.—
Tagavarakapitalid „ 612.009.—
Panga omakapitalid „ 1.950.000.—

Peapank

Tallinnas, S. Karja t., 20

Telegr. aadress: KREDITBANK

Panga telef. keskjaama väljakutse KREDIITPANK

O s a k o n n a d

Abjas
Antslas
Haapsalus

Hiiu-Keinas
Jõhvis
Narvas

Rõmmel
Tapal
Tartus

Türi
Viljandis
Võrus

Pank toimetab kõiksugu pangaooperatsioone.

O.-ü. V. Tegeler

Raekoja plats, 17

soovitab oma rikkalikust
jõulu väljapanekust:

**nukkusid,
nukutarbeid,
huvitavaid riidest loomi
auto-nukkusid**

ja mitmesuguseid teisi
mänguasju;

**kirjutuspaberit,
tubade kaunistamisasju,
kirjutusgarnituure,
pilte,**

jõulupuu ehteid jne.

Ilusam kingitus
pühiks
| on |

„ROMAANI” aastakäigud.

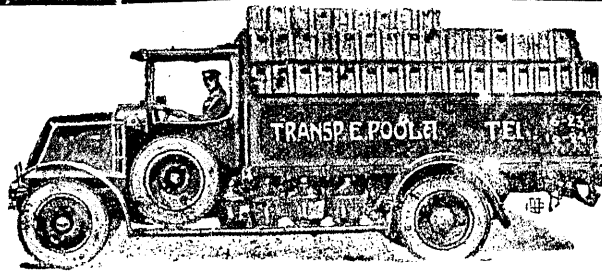
Aastakäik 1922 ilu ja poolnahkköites Kr. 7.—
„ 1923 „ „ „ 9.—
„ 1924, 1925, 1926, 1927 ja 1928 ä 9.50
Kõitmata 2.— kr. odavam.

Saada kõigist suu-
rimaist raamatu-
kaupl. ja talitusest

Müürivahe tänav, nr. 16.

Telefon 12-53.

Mööbli ja muude ras-
kuste veoks on kõige
kasulikum tarvitada
VEOAUTOSID

I. järgu transport-äri **Ed. Poola**

Tallinn, Laulupeo tän. 22., tel. 306-23 ja 306-24.

Kõik autod $\frac{1}{2}$ 1 kuni 5 tonni kandejõuga, liiguvad õhukummidel, mis võimaldab vee-
tavate asjade tervelt transporteerimist. Tellimisi võetakse vastu, kauguse peale vaatamata
igal kella ajal.

Märkus: Juhime tähelepanu sellele, et meie veoautod, mis varustatud esimesejärgu
masinatega, kannavad meie nimetust kõnetr. Nr.Nr., samuti järjekorra Nr.Nr.
ja on **beesh värviga.**

Uuendage „Romaani“ tellimist 1930 a.

$\frac{1}{1}$ aastas (24 nr. nr.) Kr. 7.50 || $\frac{1}{4}$ aastas (6 nr. nr.) Kr. 2.25
 $\frac{1}{2}$ „ (12 nr. nr.) „ 4.00 || 1 kuus (2 nr. nr.) „ - .80

Jõulupühadeks

FASCINATA

KREEM, PUUDER, SEEP, LÕHNA ÕLID, KÖLNI VEED.